42

Van: <
Verzonden: vrijdag 29 augustus 2014 13:05
Aan: Stadsdeel SDZ;
Onderwerp: tussentijdse rapportages Z-13-01-011/Z-13-00909/Z-13-04594 (Natuur&Milieuteam Zuid)
Bijlagen: Prestatieafspraken2014NatuurenMilieuteamzuid.pdf; TussentijdsrapportageNatuurenMilieuteamZuid.pdf

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuid
Dagelijks Bestuur
t.a.v.

Geachte dagelijks bestuur,

Bij deze stuur ik u de tussentijdse rapportages voor de subsidies natuur-en milieuactiviteiten 2014 (Z-13-01-011/Z-13-00909/Z-13-04594) van Wijkcentrum Ceintuur en Stichting Ondernemend Opbouwwerk Zuid. Als bijlage bij de rapportages de prestatieafspraken die in overleg met zijn uitgewerkt dit voorjaar.

Als er vragen over deze documenten zijn, dan kunt u met ondergetekende contact opnemen.

--
Met vriendelijke groet,

voor Rivierenbuurt en Zuidas

Natuur&Milieuteam Zuid
Een samenwerkingsverband van Wijkcentrum Ceintuur en Stichting Ondernemend Opbouwwerk Zuid
Locatie Gerard Doustraat 133 -1073 VT Amsterdam
natuurenmilieuteamzuid.nl (under construction) @NMTzuid

Natuur&Milieuteam Zuid

prestatieafspraken 2014

	2014				2015 (eerste concept)		
	Betrokken of actieve bewoners	aantal activiteiten	wijk/stadsdeelbreed	WCC/SOOZ/gezamenlijk	Betrokken of actieve bewoners	aantal activiteiten	wijk/stadsdeelbreed
Milieu en duurzaamheid							
initieren, begeleiden en ondersteunen van activiteiten die bewustwording bij mensen tewegbrengt aangaande milieu- en duurzaamheids (beleids)vraagstukken							
Repaircafés	250	20	de Pijp	WCC			3 wijken
Bomenridders	40	4	stadsdeelbreed	gezamenlijk	40	4	stadsdeelbreed
Energie (bv. Eerstelijn Wij Krijgen Kippen, Week van de Energie)	75	3	Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorpplein, de Pijp	gezamenlijk	150	5	stadsdeelbreed

Lokaal Voedsel (bv. Streekdiner)	60	1	Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorpplein	SOOZ			2	stadsdeelbreed
Stadsgroen en Leefomgeving								
Initiëren, begeleiden en ondersteunen van projecten in de openbare ruimte op zowel straat/buurt als wijkniveau								
front office aanvragen zelfbeheer groen (geveltuin, boomtuin, bloembak enz.)	170		stadsdeelbreed	gezamenlijk		300		stadsdeelbreed
Geveltuindag	1500	2	Pijp, Stadion, Schinkel, Hooddorplein, Vondelpark, Concertgebouw	gezamenlijk		2500	3	stadsdeelbreed
Informatie en scholingsactiviteiten zelfbeheer	350	4	stadsdeelbreed	gezamenlijk		400	6	stadsdeelbreed
Natuureducatie Koeienweide (open dagen, rondleidingen scholen)	200	15	Stadion, Schinkel, Hooddorplein, Vondelpark, Concertgebouw	SOOZ		300	20	stadsdeelbreed

Ondersteuning Zelf/medebeheergroepen (b.v. Koeienweide, Watertuinen Boerenwetering, Zuiderkruid)	400	35 groepen	Pijp, Stadion, Schinkel, Hooddorplein, Vondelpark, Concertgebouw, Buitenveldert, Zuidas	gezamenlijk	500	45 groepen	stadsdeelbreed
Beschermde soorten							
initieren, begeleiden en ondersteunen van werkgroepen ter bescherming soorten.							
informatie en scholingsactiviteiten om omstandigheden van beschermde soorten te verbeteren	50	3	stadsdeelbreed	WCC	75	5	stadsdeelbreed
wegwijzer voor bezorgde bewoners	100		stadsdeelbreed	WCC	100		stadsdeelbreed
Algemene activiteiten en ontwikkeling							
Communiceren, Verbinden, aanjagen en innoveren							
NMT special	80.000		stadsdeelbreed	gezamenlijk	80.000		stadsdeelbreed
digitale nieuwsbrieven	1500		stadsdeelbreed	gezamenlijk	2000		stadsdeelbreed
social media	12.000		stadsdeelbreed	gezamenlijk	15.000		stadsdeelbreed
nmtzuid.nl	7.500		stadsdeelbreed	gezamenlijk	10.000		stadsdeelbreed

vraagbaak voor bewoners (telefoon, email, live)	300		stadsdeelbreed	gezamenlijk	500		stadsdeelbreed
eigen events om ons te presenteren in de nieuwe wijken	75	3	Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas	gezamenlijk			stadsdeelbreed
aanwezigheid op evenementen		8	stadsdeelbreed	gezamenlijk			stadsdeelbreed
aanwezigheid op evenementen		4	Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas	gezamenlijk			
contact leggen met mogelijke samenwerkingspartners in nieuwe wijken	10		Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas	gezamenlijk			

Tussentijdse rapportage Natuur&Milieuteam Zuid

(januari-juni 2014)

Een samenwerkingsverband van Wijkcentrum Ceintuur en Stichting Ondernemend Opbouwwerk Zuid

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Cluster Milieu en Duurzaamheid	5
Cluster Stadsgroen, Leefklimaat en Leefomgeving	8
Cluster Beschermde Soorten	15
Cluster Algemene activiteiten en ontwikkeling	17

Bijlage: Prestatieafspraken 2014 (document apart toegestuurd)

Inleiding

Dit is een verslag van de activiteiten van Natuur&Milieuteam Zuid in de periode januari-juni 2014. Deze activiteiten zijn mogelijk gemaakt door drie subsidies van Stadsdeel Zuid van de Gemeente Amsterdam. Deze zijn toegekend in beschikkingen aan de organisaties Stichting Wijkcentrum Ceintuur (Z-13-01011, Z-1304594) en Sociaal Ondernemend Opbouwwerk Zuid (Z-13-00909, Z-1304594). Waar relevant wordt in de tekst aangeven welke activiteit door welke subsidie is mogelijk gemaakt.

De logica van Natuur en milieu

De missie van Natuur&Milieu team Zuid is om een prettige groene leefomgeving te realiseren in Zuid die duurzaam is ingericht door de inzet van het sociale kapitaal in een wijk.

Natuur en milieu is een thema dat veel bewoners aanspreekt en dat veel aanknopingspunten biedt voor mensen om lokaal actief te worden. Op het gebied van leefomgeving, duurzaamheid en stadsgroen zien we een steeds bredere bewustwording. Daar haken gelukkig zowel het stadsdeel- als de stedelijke beleidsvorming op in door thema's als stadslandbouw, duurzame energie, medebeheer in openbaar groen, groene daken, afval en dergelijke op te pakken.

Wij zoeken de verbinding tussen onze huidige werkzaamheden op basis van het milieubeleid van stadsdeel Zuid en de (aanstaande werkzaamheden vanuit de) stedelijke DRO doelstellingen van de gemeente Amsterdam. Wat in Amsterdam Zuid gebeurt is op ons terrein uniek en verdient navolging.

Eindelijk stadsdeelbreed

In de loop der jaren hebben we in De Pijp, Vondelpark-, Willemspark, Concertgebouw-, Stadion-, Schinkel en Hoofddorppleinbuurt ruime ervaring opgedaan met de ondersteuning van bewonersinitiatieven, groenprojecten etc. Zo is er een werkmethodiek ontstaan die we in 2014 in de nieuwe wijken Buitenveldert, Zuidas en Rivierenbuurt ook toepassen. De middelen die we daarbij inzetten zijn:

Kennisvergroting en verhogen vaardigheden van de bewoners;
Een platform bieden voor ontmoeting en netwerk, makelen tussen partijen;
Kenniscentrum zijn in de brede zin;
stimulerende en vernieuwende activiteiten organiseren en faciliteren.

In deze nieuwe wijken zijn we in de eerste helft van dit jaar aan de slag gegaan met het inventariseren van al bestaande bewonersinitiatieven en zijn we bezig geweest de kansen en mogelijkheden in kaart te brengen. Hiermee willen wij ons goed zichtbaar maken en op de kaart zetten bij bewoners en relevante organisaties..

Groeiende synergie met stadsdeel

In ons werk merken we dat het stadsdeel steeds meer volgens een gebiedsgerichte aanpak aan de slag gaat. Dit sluit natuurlijk heel goed aan bij onze manier van werken. Onze inzet is zoeken naar de synergie en het bewoners zo makkelijk mogelijk maken om aan de slag te kunnen', zodat het resultaat van hun inzet maximaal is. In dit kader is het mooi dat er dit voorjaar een overleg op gang is gekomen met de participatiemedewerkers van het stadsdeel om af stemmen wie welke rol speelt richting de bewoners en hoe dat intern en extern goed gecommuniceerd kan worden. Als concreet resultaat van dit overleg zal de informatie op onze en de stadsdeelwebsite nauwer op elkaar aangesloten worden vanaf dit najaar.

Team in opbouw

Het Natuur&Milieuteam Zuid heeft een turbulent half jaar achter de rug. Aan het begin van het jaar startten we vanuit de bestaande SOOZ en WCC taakverdeling en bezetting. Dit voorjaar was een van de SOOZ collega's langdurig ziek. Zijn werk is deels binnen het team opgevangen en deels helaas tijdelijk blijven liggen. Er werd een teamco rdinator geworven die in mei van start ging. Per juni ging de WCC collega verantwoordelijk voor De Pijp met pensioen en startte een nieuwe collega voor haar in de plaats. Het team is sinds juni op volle kracht in de huidige samenstelling.

Stand van zaken prestatieafspraken

Het beeld is dat op alle gebieden de gemaakte prestatieafspraken voor dit jaar gehaald gaan worden (zie bijlage 1: overzicht prestatieafspraken 2014). Op een enkel gebied, worden deze mogelijk zelfs overtroffen. Een deel van de resultaten is al zichtbaar geworden in de eerste helft van 2014 en wordt in de tekst van de volgende hoofdstukken beschreven. Voor de rest zijn er voorbereidende werkzaamheden gedaan, maar omdat activiteiten nog niet hebben plaatsgevonden, is er weinig van zichtbaar. Met name voor de nieuwe wijken is dit het geval, omdat er veel ge nvesteerd wordt in inventarisatie en netwerk- en kennisopbouw. Om het perspectief van de resultaten van een stadsdeelbrede aanpak alvast wat concreter te maken, zijn er bij de uitwerking van de prestatieafspraken voor 2014 alvast conceptdoelen voor 2015 geformuleerd (zie bijlage 1: overzicht prestatieafspraken 2014). Deze zullen in onze aanvraag voor 2015, nader worden uitgewerkt.

Leeswijzer: In de beschrijving van de specifieke activiteiten wordt tussen haakjes de uitvoerende organisatie erbij genoemd).Als een activiteit zich beperkt tot een bepaalde wijk, wordt dat ook expliciet genoemd. De rest van de activiteiten zijn stadsdeelbreed.

Cluster Milieu en Duurzaamheid

In dit cluster gaat het om alle activiteiten die als doel hebben om bewustwording, zelfredzaamheid en betrokkenheid bij het milieubeleid in Zuid te vergroten, alsmede het eigen duurzame handelen.

Duurzaamheid in dit verband betekent het rekening houden met de toekomst, mensen bewust maken van de effecten van hun eigen handelingen in een mondiaal verband: *denk mondiaal, handel lokaal* is al jaren het devies.

Doelstelling

Het stimuleren van bewoners om te participeren in deze vraagstukken.
Het versterken en uitbouwen van de bestaande bewonersnetwerken.
Het vergroten van kennis en vaardigheden zodat zelfredzaamheid vergroot wordt.

Activiteiten

Repair cafØ
Week van de Energie
Bomenridder netwerk

Repair CafØ(de Pijp, WCC)

De Repair CafØ zijn een begrip in De Pijp op de laatste zondag van de maand. Het aantal bezoekers varieert van een handvol tot tientallen per keer. Er is een vast ploegje van handige vrijwilligers. Apparaten, kleding, fietsen en nog veel meer worden zo mogelijk door hen gerepareerd. Er wordt alleen een donatie voor materialen gevraagd. Begin 2014 verhuisde deze activiteit van locatie naar de Voedselbank. Dat heeft al tot de synergie geleid dat de doelgroep van de Voedselbank de Repair CafØbeter weet te vinden en zelfs vrijwilliger reparateur wordt.

De speciale computer Repair CafØis ondertussen een structurele activiteit die maandelijks op de tweede dinsdag van de maand wordt gehouden. Een speciale groep vrijwilligers knutselt aan laptops, schermen, printers en dergelijke.

Computer Repair CafØ

Door deze activiteiten verdwijnen veel spullen niet op de afvalhoop. De rol van het Natuur& Milieuteam is vooral om vrijwilligers te werven en ondersteunen en de PR te doen en te zorgen voor de continu teit van deze groep. Op meer plekken in Zuid is er interesse voor of zijn er al initiatieven voor soortgelijke activiteiten. Natuur&Milieuteam Zuid kijkt hoe we dit kunnen ondersteunen. In 2014 willen we bijvoorbeeld een bijeenkomst organiseren waarin de klusvrijwilligers tips en ervaringen kunnen uitwisselen. Ervaringen in De Pijp laten namelijk zien dat dit heel motiverend voor de vrijwilligers is en de kwaliteit van de CafØ verbetert.

Week van de Energie (Willemsparkbuurt, Museumkwartier, Vondelparkbuurt, Stadion-, Schinkelbuurt, Hoofddorpplein, SOOZ)

De Week van de Energie vond plaats van 7-15 maart en was het kapstok van een aantal activiteiten. SOOZ organiseerde dit in samenwerking met Wijksteunpunt Wonen Zuid.
In de Stadionbuurt werd een warmtewandeling georganiseerd onder leiding van architect en expert duurzaamheid Max Drath. Met een speciale infrarood warmtecamera konden deelnemers zien waar hun woning warmte verliest: de oude ramen, de slecht of niet ge soleerde gevels, de rolluiken of de niet ge soleerde leidingen? Mensen konden ook hun eigen woning aanmelden. Er waren circa 15 deelnemers aan deze wandeling

Een expositie van deze en andere warmtebeelden gemaakt in Amsterdam Zuid, vond plaats in het Huis van de Wijk Olympus. Deze unieke foto s gaven goed inzicht in warmteverlies in woningen en gebouwen, de effecten van isolatie en wat je zelf als bewoner kunt doen om je woning duurzamer en energiezuiniger kunt maken. De tentoonstelling heeft circa twee maanden gehangen en in een openbaar toegankelijke ruimte waar mensen ook komen voor andere activiteiten en is in deze periode door veel mensen bezocht

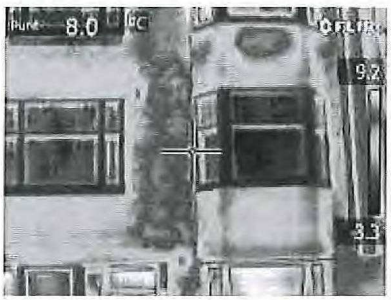

Op de eerste verdieping van deze gevel aan de Stadionkade staat geen verwarming aan maar op de tweede verwarmt de radiator de buitenmuur. De extreme rode streep naast de uitbouw ontstaat doordat de binnenmuur contact maakt met de gevel. Deze 'koudebrug' transporteert de warmte naar buiten.

In de Week van de Energie werd ook de documentaire Power to the People vertoond. De documentaire laat de revolutie van toenemend burgerinitiatief zien, bijvoorbeeld op het gebied van energievoorziening. Na afloop was er discussie over de mogelijkheden voor zelf opwekken van duurzame energie in Amsterdam Zuid met van lokale energieco peratie Wij krijgen Kippen. Er was een kleine maar enthousiaste opkomst van tien personen.

Er stond ook een voorlichtingsmiddag Energie besparen = geld besparen gepland met informatie en praktische tips waarmee je energie en geld kan besparen gepland. Helaas werd deze wegens omstandigheden afgelast. Ge nteresseerden werden naar de Buurtenergiewinkel in het Groen Gemaal verwezen. Er wordt mogelijk een nieuwe voorlichtingsmiddag gepland.

Bomenridders (stadsdeelbreed, WCC en SOOZ)

Wekelijks komen er vragen binnen over bomen. Hulp bij een - vaak onverwacht - dreigende kap en vragen om informatie over onderhoud, boomsoorten en beleid. Via telefoon en mail wordt hier ondersteuning in gegeven. Sommige casussen zijn met een antwoord afgehandeld, andere vragen een langdurige begeleiding.

Twee voorbeelden van het afgelopen half jaar: Een woningbouwvereniging wil een tuin leeghalen om het huis klaar te maken voor verkoop. Bezorgde omwonenden van de binnentuin trekken aan de bel en vragen zich af of er gekapt mag worden en wat hun rechten zijn.
De aanstaande kap van duizenden bomen ten behoeve van de ontwikkelingen op het Zuidas is ook een onderwerp waar veel actieve bewoners zich zorgen over maken.

Diverse bomenridders hebben zich ingezet om bomen voor te dragen voor de commissie monumentale bomen. Deze zijn voor zover bekend na 4 of 5 jaar nog steeds in behandeling.

De Bomenridders is een actief netwerk van vrijwilligers, dat zich al tien jaar bezig houdt met allerlei zaken rondom bomen in de stad. Beleid, verordening, kapvergunningen etc. beoordelen en beargumenteerd beantwoorden hebben ze geleerd op de Bomenridderopleiding die sinds 2004 wordt gegeven vanuit het N&M team.

Via de website www.bomenridders.nl wordt actief contact onderhouden met eerder opgeleide bomenridders en met andere bomenriddergroepen in Nederland.
In 2013, doorlopend in 2014, is een serie van 5 lezingen en wandelingen georganiseerd onder de titel Leerlijn Bomenridders om bij te blijven bij ontwikkelingen in beleid en juridisch kader.
Voor dit najaar staat er een bomenridder opleiding gepland, doorlopend in het volgende jaar om nieuwe bomenridders op te leiden.

Cluster Stadsgroen, Leefklimaat en Leefomgeving

In dit cluster gaat het om het initi°ren, begeleiden en ondersteunen van activiteiten die stadsdeel Zuid groener maken. Door gezamenlijke groenactiviteiten te organiseren wordt de sociale samenhang in de buurt vergroot.

Groen is een belangrijk goed in de welzijnsbeleving van bewoners. Maar ook een middel om met elkaar in contact te komen en elkaar te leren kennen door er samen aan te werken.

Doelstelling

- Door groenactiviteiten bewoners bij hun buurt en buren betrekken, waardoor sociale verbindingen ontstaan die de buurt leefbaarder en sociaal veiliger maken.
- Vergroten van de medeverantwoordelijkheid van bewoners ten opzichte van de openbare ruimte en het belang van biodiversiteit voor de kwaliteit van de leefomgeving. Stimuleren actief burgerschap
- Vergroenen van de buurt

Activiteiten

- Begeleiding en monitoren aanvragen en onderhoud van gevel- en boomtuinen
- Geveltuindagen
- Informatie en scholingsactiviteiten (mede)beheer
- Natuureducatie Koeienweide
- Ondersteuning beheergroepen
- Ondersteuning Medebeheergroepen
- Open Tuinendag

Begeleiding en monitoren aanvragen gevel- en boomtuinen (stadsdeelbreed, WCC/SOOZ)

Wijk	Aantal geveltuinaanvragen
Rivierenbuurt	13
de Pijp	23
Buitenveldert	3
VPC	2
Stadion, Schinkel, Hoofddorpleinbuurt	28
totaal	69

Aanvragen worden bekeken op uitvoerbaarheid en vervolgens voorzien van een advies door gegeven aan de wijkmanagers in het stadsdeel. Alle nieuwe gevel en boomtuinbezitters krijgen informatie met tips voor de aanleg en onderhoud van hun geveltuin. Zo veel mogelijk worden ze toegevoegd aan de nieuwsbrieven om ze te interesseren voor andere activiteiten in Zuid.

Het team houdt ook in de gaten of geveltuinbezitters hun tuin goed onderhouden. Dit voorjaar hebben in de Hoofddorpplein- en Schinkelbuurt twee scholieren in het kader van hun maatschappelijke stage een geveltuinenschouw uitgevoerd. Bij verwaarloosde geveltuinen bezorgden zij een brief met suggesties voor beter onderhoud en een aanbod voor verdere hulp en advies. Bij huizen zonder geveltuin bezorgden zij een aanvraagformulier. Hoewel een direct verband niet aan te tonen is, kwamen relatief veel nieuwe geveltuinaanvragen uit de Hoofddorpleinbuurt en Schinkelbuurt.

net ingeplante boomtuin met markeertegel

De boomtuinen worden steeds populairder. Om deze herkenbaar te maken als een door bewoners onderhouden tuintje, is er dit jaar een speciale markeertegel ontwikkelt en geplaatst in samenwerking met het stadsdeel. Ook van buiten de stad is er interesse om dit over te nemen.

Wijk	Aantal boomtuinaanvragen (1 aanvraag is vaak meerdere bomen)
Rivierenbuurt	2
de Pijp	28
Buitenveldert	2
Vondelpark- en Concertgebouwbuurt	2
Stadion, Schinkel, Hoofddorpleinbuurt	2
totaal	36

Geveltuinenmarkt en dag

Alle feestdagen vielen in het weekend in april, waardoor we wat later in het seizoen waren dan andere jaren. De data worden elk jaar ook afgestemd met de geveltuindagen in andere stadsdelen. De geveltuindagen in Zuid vonden plaats op zaterdag 3 mei.

De Pijp (WCC)

De Geveltuinenmarkt vond dit jaar weer plaats in het Sarphatipark. Deelnemende organisaties waren: Open Tuinendag De Pijp, Zorgboerderij Dijksgathoeve, Free Willy, Kwekerij Wiering, de Buurtenergiewinkel, Mini Ronddeel Eieren, Groen Gemaal, Kwekerij van Houtum, Kwekerij De Ent, de Bloemenboot, Stichting Stadshout, Supershirts. en Wijkcentrum Ceintuur. Er waren ook catering en activiteiten voor kinderen. Een twintigtal vrijwilligers was betrokken bij de voorbereiding en tijdens de dag zelf. Naar schatting bezochten ongeveer 750 mensen de markt. Aan het eind van het evenement hebben vrijwilligers en

medewerkers in het park ge°valueerd met een gezellige borrel en eten gemaakt door vrijwilligers.

Geveltuinmarkt Olympiaplein

Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt (SOOZ)
De Geveltuindag vond dit jaar plaats op het Olympiaplein. Er was veel aanloop van mensen die hun zaterdagse boodschap daar deden. Deelnemende organisaties waren: Buurttuin Zuiderkruid, Stadsdeel Zuid, Windvogel, SOOZ, VU Hortus, Kwekerij Kriekenoord, Boerderij Adrie Zeldenrijk, Bloemist Anggrek. Voor de kinderen was er een springkussen en zij konden een rijtour maken met een huifkar met pony s. Elf vrijwilligers waren betrokken bij de voorbereiding en tijdens de dag zelf. Naar schatting bezochten ongeveer 1000 mensen de markt.

Informatie en scholingsactiviteiten (mede)beheer

Moestuinieren voor stadsbewoners, cursus (stadsdeelbreed, WCC)
Steeds meer mensen hebben interesse in waar hun eten vandaan komt. Buurtmoestuinen schieten uit de grond en steeds meer mensen proberen in tuin en balkon met eten aan de slag te gaan. Het team haakte hierop in dit voorjaar met een vijfweekse basiscursus moestuinieren gericht op kleinschalig moestuinieren. Er was zoveel animo voor deze cursus, dat er extra cursus is georganiseerd. In totaal deden er dertig mensen mee. Via een mailinglijst houden de cursisten contact met elkaar en het team over tips en ontwikkelingen op moestuinier en stadslandbouw gebied.

Opleiding en bijscholing natuurgidsen (SOOZ)
Deze opleiding is bedoeld voor de vrijwilligers die de educatieve activiteiten begeleiden op de Koeienweide in het Vondelpark. In acht avonden leren ze in de verschillende elementen van het natuurpad kennen. Na afronding van de cursus krijgen de deelnemers een certificaat natuurgids en worden ze ingezet bij open dagen, rondleidingen voor scholen etc. De cursus is in juni van start gegaan met vijftien deelnemers. In juni hebben we ook nog een opfriscursus van twee avonden georganiseerd voor natuurgidsen die eerder al zijn opgeleid. Dit najaar zal er nog een opfriscursus plaatsvinden voor de bestaande gidsen.

Natuureducatie Koeienweide (*SOOZ*)

Onder natuureducatie vallen verschillende activiteiten: excursies Eten uit de natuur, de educatieve rondleidingen op het Jan Haakpad en de Open dagen. Door ziekte van een van onze medewerkers is de werving voor de educatieve rondleidingen wat later in het seizoen op gang gekomen dan gewoonlijk, maar gelukkig leverde bestaande contacten met scholen en andere organisaties ook excursieaanvragen op, waardoor de terugval in door aangevraagde activiteiten beperkt bleef. Door de enorm succesvolle open dag tijdens de 150 jarige viering van het Vondelpark op 14 juni, overtroffen we ruimschoots het aantal bezoekers van de open

dagen in 2013. We hebben op deze dag met 30 natuurgidsen circa 1.000 bezoekers rondgeleid. Hiervan hebben rond de 200 mensen zich aangemeld voor de digitale groen nieuwsbrief en een aantal is inmiddels actief geworden als vrijwilliger.

Open dag Koeienweide

Geveltuincursus (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
Op 17 april werd een informatieavond geveltuinaanleg en -onderhoud georganiseerd. Deze was enerzijds voor de verkopers en vrijwilligers op de geveltuinendag op het Olympiaplein en anderzijds voor bewoners die overwegen een geveltuin aan te leggen of al in beheer hebben.

Tuinteams (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
In samenwerking met de Informele Ondersteuningsdiensten (IOD) is het NMT van start gegaan met een pool vrijwilligers die oudere mensen die problemen hebben om hun tuin te onderhouden kan ondersteunen. In de Pijp wordt al jaren op hulpaanvragen als deze ingesprongen door de vrijwilligers van het Groen Gemaal. Het NMT adviseert hierin inhoudelijk voor zover nodig, de organisatie wordt vanuit Welzijn ondersteund.

Open Tuinendag (*De Pijp,WCC*)

Eind juni vond de 16e Op OpenTuinendag De Pijp plaats. 23 tuinen waren opengesteld. Door het mooie weer waren er veel bezoekers. Alleen al bij het Groen Gemaal, waren dat er 100. Er was veel variatie aan tuinen. De ene tuin is maar net iets groter dan een woonkamer en op het volgende adres trof je een ruim perceel bos. Even verderop ligt achter verzorgingstehuis d'Oude Rai een kinderboerderij. Verrassend voor zo'n dichtbebouwde wijk. Dat gold ook voor de Frans Halstuinen. Met 22 kleine tuintjes doet de grote binnentuin bijna denken aan een volkstuinencomplex.

poster Open Tuinendag

Ondersteuning beheergroepen

Beheergroepen zijn bewoners die meehelpen om gedeelten van de openbare ruimte te onderhouden op groenprojecten onder begeleiding van SOOZ/WCC of een parkbeheerder. De vrijwilligers komen voornamelijk uit de buurt, maar deze projecten hebben een stadsdeelbrede uitstraling. Het Natuur&Milieu team heeft een co rdinerende en ondersteunende rol bij deze projecten

Koeienweide (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
In samenwerking met de afdeling Groenbeheer van het Vondelpark onderhoudt een groeiende groep vrijwilligers dit mooie stukje natuur waar steeds meer mensen van mogen genieten tijdens open dagen, excursies en educatie activiteiten. Er vonden acht werkochtenden plaats in de verslagperiode. Gemiddeld komen er op een werkochtend 15-20 vrijwilligers. De werkochtenden zijn een prettige combinatie van werken in het groen, educatie en gezelligheid.

Rosarium (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
Dit jaar is het NMT team door de stichting Hart voor het Vondelpark en het Stadsdeel gevraagd om een vrijwilligersgroep te starten die het Rosarium in het Vondelpark kan herstellen en onderhouden. Daar blijkt enorm veel enthousiasme voor te bestaan. We hebben inmiddels een pool van bijna 80 vrijwilligers, waarvan er per werkochtend circa 15-20 aanwezig zijn. In het eerste half jaar hebben er zeven werkochtenden plaatsgevonden. We willen speciaal vermelden zondag 15 juni. In het kader van de 150-jarige viering van het Vondelpark ontvingen onze vrijwilligers prins Maurits en zijn vrouw Marilène en burgemeester Eberhard van der Laan. Zij hadden speciaal aangegeven dit mooie, succesvolle vrijwilligersproject te willen bezoeken.

Watertuinen (de Pijp, WCC)
Elke eerste zaterdag van de maand worden de watertuinen en voorzetoevers schoongemaakt en onderhouden door de vrijwilligersploeg, die uit 22 personen bestaat. Het vastknopen van door heftige boeggolven losgeraakte vlotten kost buiten de werkochtenden ook veel tijd en is een terugkerend probleem omdat er hard wordt gevaren in de Boerenwetering.

bootjes voor onderhoud

_, studente aan de UvA, heeft in samenwerking met Waternet een onderzoek naar de floatlands gedaan naar de vraag hoe de plantensoortsamenstelling zich in de loop der tijd ontwikkelt op de verschillende floatlands en of bestuivers zoals hommels en bijen de floatlands als een 'groen lint' gebruiken langs het water. Het onderzoeksrapport is in maart 2014 gepresenteerd. Uit het onderzoek blijkt dat de biodiversiteit in en rond de watertuinen hoog is en vergelijkbaar is met natuurlijke oever- en drijfttilvegetaties. De watertuinen vormen daarmee een uniek een groen lint in de stad.

De ontwikkeling van de Boerenweteringarage vordert en het team houdt met de vrijwilligers vinger aan de pols wat betreft de gevolgen voor de Watertuinen, die door de werkzaamheden

in ieder geval tijdelijk verplaatst zullen moeten worden. Naar verwachting zal dit begin 2015 voor het broedseizoen gaan spelen.

Sarphatipark
Er bestaat een goede samenwerking met het Groen Gemaal. De inzet van het Natuur&Milieuteam komt meer op het vlak komen te liggen van kennisoverdracht en adviezen op het gebied van stadsnatuur, de ecologische ontwikkelingen in het park en de voorkomende plant- en diersoorten. Daarnaast is het Groen Gemaal een locatie die we vaak integreren in activiteiten zoals snoeicursussen.

De vrijwilligers van het Groen Gemaal die zich bezig houden met de inplant, onderhoud en het beheer van het vlinderplantsoen, het bospad, de ecologische oevers en de omgeving van het helofytenfilter kregen hierbij eens in de twee weken een middag begeleiding. Het streven is de kennis van de vrijwilligersgroep op het gebied van flora en fauna te vergroten, zodat ze zelfstandiger de onderhoudswerkzaamheden in de door hen beheerde delen van het park kunnen uitvoeren. En om ze in staat te stellen de bezoekers van het park en het plantenruilcentrum van het Groen Gemaal deskundig te woord te staan.

Ondersteuning Medebeheergroepen (stadsdeelbreed, SOOZ en WCC)

Medebeheergroepen zijn groepen bewoners die een buurtinitiatief hebben opgericht om een stukje groen gezamenlijk te onderhouden. Dit kan van alles zijn van een binnentuin, tot een buurtmoestuin met bakken of een terrein waarop zestig moestuintjes staan. Met sommige projecten hebben we al jaren contact mee en sommige zijn nog in de opstartfase. De betrokkenheid van de Natuur&Milieuteam varieert van eenmalig advies tot intensieve begeleiding rond bijvoorbeeld een aanvraag voor toestemming en financiering bij het stadsdeel, hulp bij fondsenwerving, een cursus om kennis te ontwikkelen of ondersteuning naar de zoektocht naar een locatie. In sommige gevallen treedt bijvoorbeeld SOOZ op als rechtspersoon voor de gebruiksovereenkomst en beheert de subsidiegelden. Halverwege 2014 heeft het team contact met ruim veertig initiatieven. Deze bevinden zich voornamelijk in de Vondelpark-, Concertgebouw-, Stadion-, Schinkel-, Hoofddorppleinbuurt en op de Zuidas.

In de eerste helft van 2014 zijn met ondersteuning van het natuur- en milieuteam verschillende nieuwe medebeheerprojecten gerealiseerd. In de Hoofddorppleinbuurt gingen twee nieuwe buurttuinen van start, aan de Westlandgracht en aan de Sassenheimstraat. Een nog steeds groeiende groep bewoners zet zich in voor een nieuwe buurtmoestuin in de omgeving van het Spijtellaantje. Het eerste project in Buitenveldert dat we onder onze hoede hebben zijn de moestuinbakken van Biljoen die begin juli zijn gerealiseerd.

aanleg moestuinbakken Biljoen

Op de Zuidas verhuisde de buurtmoestuin Zuiderkruid van de Gershwinlaan naar een nieuwe tijdelijke locatie aan de Gaasterlandstraat. De organisatie van de tuin is volledig in handen van de deelnemende 70 bewoners, die ieder een eigen stukje grond bewerken. De bewoners hebben in het voorjaar Vereniging Zuiderkruid opgericht. Aan de andere kant van de Zuidas ging op het terrein van de voormalige schoolwerktuinen een gezamenlijke moestuin van start. Een groep van ruim 10 personen onderhoudt gezamenlijk deze tuin. Twee keer per week wordt er gewerkt. Het doel van deze tuin is om mensen die door armoede of andere omstandigheden in een isolement zijn terechtgekomen, weer positieve activiteiten en nieuwe contacten te bieden. Ook voor dit project geldt dat de bewoners zelf alle activiteiten organiseren.

Beschermde soorten

In dit cluster gaat het om het geven van informatie en het aanreiken van handelingsperspectieven. Zo wordt men bewust gemaakt van de mogelijkheden binnen de stad om deze dieren te behouden en behoeden. Binnen dit cluster heeft het Natuur&Milieuteam niet alleen een voorlichtingstaak, maar ziet zij toe op de stand van zaken (inventarisatie beschermde soorten) en ondersteunt zij bewonersgroepen die zich hiervoor willen inzetten.

Verschillende soorten dieren en planten worden bedreigd in hun voortbestaan in Nederland en ook in Amsterdam. Als deze soorten zijn - mede - indicatoren voor de kwaliteit van stadsnatuur. Regelmatig trekken bewoners aan de bel met vragen over beschermde soorten. Waar mogelijk helpt het team direct en als dat niet mogelijk is, verwijzen we door naar gespecialiseerde organisaties zoals de AIVD of de Werkgroep Gierzwaluwen.

Doelstelling

- Informatieverstrekking en kennisvergroting.
- Ondersteunen initiatieven en maatregelen die de situatie van beschermde soorten verbeteren.
- Stimuleren actief burgerschap.

Activiteiten

Initi°ren, begeleiden en ondersteunen van werkgroepen, die zich inzetten voor de bescherming van een soort. Informatie en scholingsactiviteiten en vraagbaak voor bezorgde bewoners.

- Bijen
- Padden
- Vogels
- Vleermuizen

Bijen (stadsdeelbreed, WCC en SOOZ)

De stadsdeelraad heeft in 2013 een motie aangenomen om samen met bewoners de leefomstandigheden van de bij in stadsdeel Zuid te bevorderen. Het Natuur &Milieu team ontwikkelt met het Stadsdeel en het IVN dit jaar een cursus bijenmakelaars voor mensen die de handen uit de mouw willen steken voor de bij in ons stadsdeel. Deze cursus zal dit najaar van start gaan.

voorlichtingsavond paddentrek

Padden (Vondelparkbuurt, SOOZ)

Op de Koeienweide werken we jaarlijks samen met vrijwilligers van de paddenwerkgroep om de activiteiten rond de paddentrek in het Vondelpark te ondersteunen. Half februari werd een informatieavond georganiseerd voor de vrijwilligers die helpen met padden overzetten.

Vogels (stadsdeelbreed, WCC)

Steden en dorpen vormen het leefgebied van een grote diversiteit aan vogels. Ze dragen bij aan het woongenot en de leefbaarheid van onze woon- en werkomgeving. De aanwezigheid van stadsvogels is echter geen vanzelfsprekendheid. Verschillende soorten, zoals de huismus en de gierzwaluw, hebben het moeilijk. Door het geven van informatie en het aanreiken van alternatieven wordt men bewust gemaakt van de situatie en aangezet om bij verstoring of vernieling in te grijpen.

Huismus (stadsdeelbreed, WCC)

De huismus is sinds de tweede helft van de jaren negentig in de grote steden met 50 tot 80% afgenomen en staat sinds 2004 op de Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels.

De inventarisatie van mussen in Zuid loopt door; er komen nog steeds meldingen binnen. Dit is belangrijk omdat dankzij de Amsterdamse Gedragscode Flora- en faunawet de nesten van mussen jaarrond beschermd zijn.

- Op het Groen Gemaal zijn het hele jaar door 4 verschillende soorten mussenstruiken voorradig. Dit ter bevordering van schuilplaatsen en voeding voor de mus. Ze worden tegen kostprijs verkocht, ook op de geveltuinenmarkt.
- In samenwerking met Stadshout zijn het hele jaar door op het Groen Gemaal door vrijwilligers in elkaar gezette iepenhouten nestkasten tegen kostprijs verkrijgbaar.
- Voorlichting over bescherming wordt via de mussenfolder van het NMT en informatiemateriaal van de Vogelbescherming gratis verspreid.
- Nu er meer mussen voorkomen in het stadsdeel wordt het voor bewoners makkelijker door middel van voeren, beplanting en het plaatsen van nestkasten de jonge mussen naar hun tuinen te lokken. Hiervoor is veel belangstelling.

Gierzwaluw

- *Nest via de camera te volgen*

Dit jaar was er geen samenwerking met het landelijk initiatief Beleef de lente omdat zij een ander vogel gingen volgen. Op een van de van 32 nestkasten die in 2000 in de kerktoren van de Oranjekerk is daarom een eigen camera geplaatst dit voorjaar. Helaas waren de beelden van minder kwaliteit dan gehoopt, waardoor er weinig te zien was van de jonge gierzwaluwen.

- *Inventarisatie, nieuwe nestgelegenheid en bescherming*

In de Pijp wordt dit jaar door een van de leden van de Gierzwaluwwerkgroep Amsterdam in opdracht van het Stadsdeel een inventarisatie gemaakt. Gekeken wordt hoe het team op de resultaten hiervan zou kunnen inhaken.

- *Calamiteiten*

Bezorgde bewoners trokken aan de bel dit voorjaar rond de renovatiewerkzaamheden die zouden plaatsvinden op de broedplaats van een kolonie op de 2e Jan van de Heijdenstraat.

Vleermuizen

Er is een vleermuizen activiteit gepland voor dit najaar.

Cluster: Algemene activiteiten en ontwikkeling

In dit cluster gaat het om communiceren, verbinden, aanjagen en innoveren ter ondersteuning van al onze activiteiten. Het team is een knooppunt voor informatie, netwerk en advies op het gebied van natuur- en milieu in Amsterdam Zuid.

De rol van het team als *kenniscentrum* is kenmerkend en bestaat uit drie elementen. Ten eerste het zijn van een *vindplaats*: het geheugen van de wijk, oude contacten en (beleids-)afspraken. Ten tweede het hebben van *inhoudelijke kennis*: basiskennis van natuur en milieuvraagstukken, volgen van lokale, gemeentelijke en rijksontwikkelingen, en kennis van wetgeving, beleidsvoornemens en procedures. En tot slot *netwerkkennis*: verwijzing naar de juiste personen, mensen aan elkaar kunnen koppelen/verbinden en de juiste instanties of overheden inschakelen.

Doelstelling

- *algemene communicatie over wat Natuur&Milieuteam Zuid doet*
- *opbouw en onderhoud van relevante netwerk*
- *opbouw, onderhoud en inzet van onze kennis en expertise*

Activiteiten

Naast het ontplooien van specifieke activiteiten binnen de drie genoemde clusters onderhoudt het Natuur&Milieuteam een aantal algemene communicatiemiddelen om natuur- en milieuonderwerpen en activiteiten in Zuid onder de aandacht te brengen van diverse doelgroepen.

- Natuur&Milieu Magazine
- digitale nieuwsbrieven
- social media
- nmtzuid.nl
- vraagbaakfunctie
- netwerkonderhoud

Natuur&Milieu Magazine april 2014

Natuur&Milieu Magazine (stadsdeelbreed, WCC/SOOZ)

In april verscheen het NMT magazine met als thema 'Eten uit de stad'. In deze special werd aandacht besteed aan buurtmoestuininitiatieven, een stappenplan voor zo'n initiatief en tuintips van een ervaren stadstuinierder. De opmaak is door de beroepskracht van NMT gedaan. In een oplage van 81.500 exemplaren is de krant huis-aan-huis verspreid door heel Amsterdam Zuid. Gedurende de rest van het jaar wordt de krant als pr-instrument gebruikt bij diverse gelegenheden. Dit najaar zal ook een special verschijnen.

Vraagbaak (stadsdeelbreed, WCC/SOOZ)

Vragen van bewoners bereiken ons op allerlei manieren. Als we de kennis in huis hebben, beantwoorden we direct vragen en anders wordt er doorverwezen naar de juiste instanties. Signalen over problemen of situaties die terugkomen, worden vertaald naar aanbod in de vorm van activiteiten zoals cursussen, nieuwe communicatiemiddelen of het samenbrengen van initiatieven. De vragen komen binnen via telefoontjes, mail, spreekuren en live tijdens activiteiten die we organiseren een bezoeken hoe de bereikbaarheid in meer wijken te vergroten, bijvoorbeeld via spreekuren.

- *Spreekuur (de Pijp, WCC)*

Elke donderdagmiddag is er een inloopspreekuur. Het aantal bezoekers van deze spreekuur wisselt van nul tot tien per week.

Digitale nieuwsbrieven (stadsdeelbreed, WCC/SOOZ)

In de eerste helft van 2014 verschenen er nog twee soorten nieuwsbrieven. In het tweede helft van dit jaar zal worden gekeken naar mogelijke integratie van deze publicaties met elkaar en de informatie die op nmtzuid.nl en social media te vinden is.

- *Groene Ladder (WCC)*

Maandelijks verstuurt het NMT een overzicht van eigen activiteiten en andere interessante zaken gerelateerd aan natuur en milieu in Zuid. Het bestand is inmiddels uitgegroeid naar 700+ e-mailadressen en de Groen Ladder wordt vele malen doorgestuurd en gebruikt als bron voor andere publicaties.

- *Groen Nieuwsbrief (SOOZ)*

De Groen Nieuwsbrief is een digitale nieuwsbrief die 1-2x per maand verschijnt. De nieuwsbrief gaat naar vrijwilligers en geïnteresseerden. Momenteel zijn dat ruim 1100 mensen. Daarin worden de Natuur- en Milieuactiviteiten aangekondigd en schrijven vrijwilligers verslagen van activiteiten waaraan zij hebben meegedaan.

NMTZuid.nl (stadsdeelbreed, WCC/SOOZ)

De voorbereidingen om een goed ingericht informatiepunt voor alle bewoners van Zuid met interesse in onze activiteiten zijn volop in gang. Nu staat de meeste informatie nog op afzonderlijke websites van SOOZ en WCC.

Social media (stadsdeelbreed, WCC)

Via social media worden mensen attent gemaakt op activiteiten van het Natuur&Milieuteam en anderen plus leuke weetjes en andere informatie over onze thema's. Social media zijn ook een interessant informatiebron voor ontwikkelingen voor het team.

- **Facebook**

In juni ging de facebookpagina van het N&M team van start. Het aantal volgers groeit gestaag. Zo hopen we op laagdrempelige wijze nieuwe mensen aan ons te binden.

Facebookpagina Natuur&Milieuteam Zuid

- **@NMTdePijp, @BuurtBoomTuin en @NMTZuid**

In de Pijp en voor de buurtBoomtuingroep is het team al langer op Twitter actief. Vanaf mei is er ook een account voor NMTZuid. Het aantal volgers groeit en regelmatig worden onze tweets geretweet.

Netwerk en activiteiten in de nieuw wijken (Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas, WCC/SOOZ)

In de drie nieuwe buurten: Rivierenbuurt, Buitenveldert en Zuidas is de eerste stap gezet om de bekendheid en mogelijkheden van natuur- en milieuwerk en activiteiten in het algemeen onder de aandacht brengen en de kansen in de specifieke wijk te identificeren.

In de drie nieuwe werkgebieden: Rivierenbuurt, Buitenveldert en Zuidas is de eerste stap gezet om de bekendheid en mogelijkheden van natuur- en milieuwerk en activiteiten in het algemeen onder de aandacht brengen en in het bijzonder de kansen per wijk te identificeren.

Met uitzondering van de Zuidas waren wij voor 2014 in genoemde gebieden alleen actief op het gebied van geveltuinaanvragen. Daarom was de eerste stap om in de nieuwe gebieden relevante organisaties en bewoners en hun behoeften in kaart te brengen.

Daarnaast wordt gekeken naar events, initiatieven en activiteiten waar bij aangehaakt kan worden met eigen activiteiten om de zichtbaarheid en vindbaarheid van het team te vergroten. Dit is een tijdrovend- en arbeidsintensieve proces dat niet direct concreet resultaat oplevert, maar dat wel de basis vormt van onze aanpak om de spil in de wijk te worden voor natuur- en milieuactiviteiten. Die aanpak loont nu al, want mensen uit de genoemde buurten die initiatief willen nemen, hebben al ons weten te vinden. Bijvoorbeeld in Buitenveldert bij het Gijsbrecht van Amstelpark waar het team vanuit een onafhankelijke positie diverse vrijwilligers met nieuwe initiatieven en bestaande partijen bij elkaar heeft gebracht om een gezamenlijke visie te ontwikkelen over wat er in en rond het park gebeurt.

Bijlage 1: Prestatieafspraken 2014

Deze bijlage is als aparte document gestuurd.

Van: < >
Verzonden: dinsdag 31 maart 2015 12:18
Aan: Stadsdeel SDZ
Onderwerp: rapportages Z-13-01-011/Z-13-00909/Z-13-04594 (Natuur&Milieuteam Zuid)
Bijlagen: rapportageNatuur&MilieuteamZuid2014def.pdf

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuid
Dagelijks Bestuur
t.a.v. en

Geachte dagelijks bestuur,

Bij deze stuur ik u de tussentijdse rapportages voor de subsidies natuur-en milieuactiviteiten 2014 (Z-13-01-011/Z-13-00909/Z-13-04594) van Wijkcentrum de Pijp (voorheen Wijkcentrum Ceintuur) en Stichting Ondernemend Opbouwwerk Zuid.

--
Met vriendelijke groet,

voor Rivierenbuurt

Natuur&Milieuteam Zuid
Een samenwerkingsverband van Wijkcentrum de Pijp en Sociaal Ondernemend Opbouwwerk Zuid
Locatie Gerard Doustraat 133 -1073 VT Amsterdam
nmtzuid.nl @NMTzuid https://www.facebook.com/nmtzuid

Rapportage Natuur&Milieuteam Zuid

(januari-december 2014)

Een samenwerkingsverband van Wijkcentrum De Pijp en Sociaal Ondernemend Opbouwwerk Zuid

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Cluster Milieu en Duurzaamheid	5
Cluster Stadsgroen, Leefklimaat en Leefomgeving	10
Cluster Beschermde Soorten	18
Cluster Algemene activiteiten en ontwikkeling	21
Bijlage1: Prestatieafspraken 2014	25
Bijlage 2: Overzicht buurtinitiatieven	27

Inleiding

Dit is een verslag van de activiteiten van Natuur&Milieuteam Zuid in de periode januari-december 2014. Natuur&Milieuteam Zuid is een samenwerkingsverband van Wijkcentrum de Pijp (voorheen Wijkcentrum Ceintuur) en Sociaal Ondernemend Opbouwwerk Zuid (SOOZ). Voor de eindverantwoordelijkheid van werkzaamheden maken wij enerzijds een verdeling naar kennis en ervaring (op onderwerp) en anderzijds een verdeling naar gebied. De samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

- De activiteiten die in dit verslag worden beschreven, zijn mogelijk gemaakt door drie subsidies van Stadsdeel Zuid van de Gemeente Amsterdam. Deze zijn toegekend in beschikkingen aan de organisaties Stichting Wijkcentrum Ceintuur (Z-13-01011, Z-1304594) en Sociaal Ondernemend Opbouwwerk Zuid (Z-13-00909, Z-1304594). Waar relevant wordt in de tekst aangeven welke activiteit door welke subsidie is mogelijk gemaakt.

Het eerste jaar stadsdeelbreed

2014 was het eerste jaar van een tweejarige traject om een stadsdeelbrede aanpak te realiseren. De missie van Natuur&Milieuteam Zuid is om een prettige groene leefomgeving te realiseren in Zuid die duurzaam is ingericht door de inzet van het sociale kapitaal in een wijk. In de loop der jaren hebben we in De Pijp, Vondelpark-, Willemspark, Concertgebouw-, Stadion-, Schinkel en Hoofddorppleinbuurt ruime ervaring opgedaan met de ondersteuning van bewonersinitiatieven, groenprojecten etc. Zo is er een werkmethodiek ontstaan die in 2014 is uitgebreid naar Buitenveldert, Zuidas en Rivierenbuurt. De middelen die we daarbij inzetten zijn:

- Kennisvergroting en verhogen vaardigheden van de bewoners;
- Een platform bieden voor ontmoeting en netwerk
- makelen tussen partijen;
- Kenniscentrum zijn in de brede zin;
- stimulerende en vernieuwende activiteiten organiseren en faciliteren.

In deze nieuwe wijken zijn we in 2014 begonnen met het inventariseren van al bestaande bewonersinitiatieven en de kansen en mogelijkheden in kaart te brengen. Deze strategie om ons zichtbaar maken en op de kaart zetten bij bewoners en relevante organisaties heeft zijn vruchten afgeworpen, want begin 2015 weten steeds meer mensen de weg naar ons te vinden en zijn er allerlei initiatieven in ontwikkeling in de nieuwe wijken.

Groeiende synergie met stadsdeel

In ons werk merken we dat het stadsdeel steeds meer volgens een gebiedsgerichte aanpak aan de slag gaat. Dit sluit heel goed aan bij onze manier van werken. Als onafhankelijke adviseurs kunnen we tussen de wereld van de bewoners en het stadsdeel schakelen. Gecombineerd met onze thematische kennis over natuur- en milieuthema's hebben we het afgelopen jaar ontdekt dat we een goede tandem met bijvoorbeeld de participatiemedewerkers van het stadsdeel kunnen vormen. De vernieuwde aansluiting van informatie op de stadsdeelwebsite en die van NMTzuid.nl is een mooi voorbeeld van hoe aanvullend onze rollen zijn.

Van twee teams naar één

In 2014 hebben we stappen gezet om van twee teams één te maken, met één werkwijze, één gezicht naar buiten voor het stadsdeel als geheel. Dit proces heeft zowel gevolgen voor de binnenkant als de buitenkant van onze organisatie.

Aan het begin van het jaar startten we vanuit de bestaande SOOZ en Wijkcentrum taakverdeling en bezetting. Dit voorjaar was een van de SOOZ collega's langdurig ziek. Zijn werk is deels binnen het team opgevangen en deels helaas tijdelijk blijven liggen. Er werd een teamcoördinator geworven die in mei van start ging. Per juni ging de Wijkcentrum collega verantwoordelijk voor De Pijp met pensioen en startte een nieuwe collega voor haar in de plaats. Vanaf juni was het team compleet.

Er werd veel tijd in (nieuwe) netwerken ontwikkelen en kennis delen geïnvesteerd. Werkwijzen bij SOOZ en Wijkcentrum werden op elkaar afgestemd zodat we richting bewoners één aanpak hebben, maar die ook bij hun wijk past. Een voorbeeld, de aanvraag, adviezen en monitoring van geveltuinen. Niet logisch als dit in elke wijk anders is, wel logisch als we op wijkniveau weten wat er speelt. Dit zijn processen die vaak onzichtbaar zijn en waar pas later de vruchten van geplukt worden.

Een voorbeeld van waar we naar buiten toe in investeerden is een nieuwe website en andere communicatiemiddelen waar alle bewoners van Zuid de informatie kunnen vinden over natuur- en milieuthema's en onze dienstverlening.

Prestatieafspraken gerealiseerd

Ons werk is verdeeld over een viertal themaclusters: Milieu en Duurzaamheid, Stadsgroen, Leefklimaat en Leefomgeving, beschermde Soorten, Algemene Activiteiten en ontwikkeling. Het beeld is dat op de gemaakte prestatieafspraken voor dit jaar gehaald zijn of in een enkel geval bijna gehaald of overtroffen zijn. In bijlage 1: overzicht prestatieafspraken 2014, worden alle resultaten op een rijtje zet en vergeleken met de beoogde resultaten. In de teksten van de volgende hoofdstukken worden de activiteiten en hun resultaten toegelicht.

Leeswijzer: In de beschrijving van de specifieke activiteiten wordt tussen haakjes de uitvoerende organisatie erbij genoemd).Als een activiteit zich beperkt tot een bepaalde wijk, wordt dat ook expliciet genoemd. De rest van de activiteiten zijn stadsdeelbreed.

Cluster Milieu en Duurzaamheid

In dit cluster gaat het om alle activiteiten die als doel hebben om bewustwording, zelfredzaamheid en betrokkenheid bij het milieubeleid in Zuid te vergroten, alsmede het eigen duurzame handelen.

Duurzaamheid in dit verband betekent het rekening houden met de toekomst, mensen bewust maken van de effecten van hun eigen handelingen in een mondiaal verband: *'denk mondiaal, handel lokaal'* is al jaren het devies.

Doelstelling

- Het stimuleren van bewoners om te participeren in deze vraagstukken.
- Het versterken en uitbouwen van de bestaande bewonersnetwerken.
- Het vergroten van kennis en vaardigheden zodat zelfredzaamheid vergroot wordt.

Activiteiten

- Repair Cafés
- Week van de Energie
- Andere energieactiviteiten
- Bomenridder netwerk
- Streekdiner
- Werkgroep Voedselverspilling

Repair Café (De Pijp, Wijkcentrum)

De Repair Cafés zijn een begrip in De Pijp op de laatste zondag van de maand. Het aantal bezoekers varieert van een handvol tot tientallen per keer. Er is een vast ploegje van handige vrijwilligers. Apparaten, kleding, fietsen en nog veel meer worden zo mogelijk door hen gerepareerd. Er wordt alleen een donatie voor materialen gevraagd. Begin 2014 verhuisde deze activiteit van locatie naar de Voedselbank. Dat heeft al tot de synergie geleid dat de doelgroep van de Voedselbank de Repair Café beter weet te vinden en zelfs vrijwilliger reparateur wordt. Er werden 10 Repair Cafés georganiseerd met ongeveer 300 bezoekers. Op onze website is de meest bezochte pagina van het afgelopen jaar over de Repair Café.

Er is een Repair Café facebook gestart met interactie tussen de vrijwilligers, klanten en andere partners en evenement vermelding wat een toename aan klanten heeft opgeleverd

Computer Repair Café

De speciale computer Repair Café is inmiddels een structurele activiteit die maandelijks op de tweede dinsdag van de maand wordt gehouden. Een speciale groep vrijwilligers knutselt aan laptops, schermen, printers en dergelijke. Er werden 10 Computer Repair Cafés georganiseerd

met ongeveer 100 bezoekers in totaal. Ook voor deze café is een facebook pagina met ondertussen 88 likes voor de interactie tussen de vrijwilligers en de klanten en partners. Door deze activiteiten verdwijnen veel spullen niet op de afvalhoop. De rol van het Natuur& Milieuteam is vooral om vrijwilligers te werven en ondersteunen, de PR en te zorgen voor de continuïteit van deze groep. Dit jaar is er een facebookgroep gestart en deels aangehaakt bij de landelijke huisstijl van de Repair Café.

Er was contact met vertegenwoordigers van Philip, Turn Too en Milieudefensie over hoe er een betere feedback loop kan ontstaan tussen consumenten en de makers van producten zoals Senseo die herhaaldelijk verschijnen op de Repair Café. Een ROC ICT stagiaire bezocht de Repair Café om de mogelijkheid om jongeren reparateurs te werven te onderzoeken.

Week van de Energie (Willemsparkbuurt, Museumkwartier, Vondelparkbuurt, Stadion-, Schinkelbuurt, Hoofddorpplein, SOOZ)

De Week van de Energie vond plaats van 7-15 maart en was het kapstok van een aantal activiteiten. SOOZ organiseerde dit in samenwerking met Wijksteunpunt Wonen Zuid.
In de Stadionbuurt werd een warmtewandeling georganiseerd onder leiding van architect en expert duurzaamheid Max Drath. Met een speciale infrarood warmtecamera konden deelnemers zien waar hun woning warmte verliest: de oude ramen, de slecht of niet geïsoleerde gevels, de rolluiken of de niet geïsoleerde leidingen? Mensen konden ook hun eigen woning aanmelden. Er waren 12 deelnemers aan deze wandeling

Een expositie van deze en andere warmtebeelden gemaakt in Amsterdam Zuid, vond plaats in het Huis van de Wijk Olympus. Deze unieke foto's gaven goed inzicht in warmteverlies in woningen en gebouwen, de effecten van isolatie en wat je zelf als bewoner kunt doen om je woning duurzamer en energiezuiniger kunt maken. De tentoonstelling heeft circa twee maanden gehangen en in een openbaar toegankelijke ruimte waar mensen ook komen voor andere activiteiten en is in deze periode door veel mensen bezocht

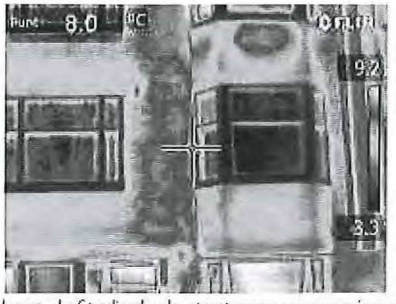

Op de eerste verdieping van deze gevel aan de Stadionkade staat geen verwarming aan maar op de tweede verwarmt de radiator de buitenmuur. De extreme rode streep naast de uitbouw ontstaat doordat de binnenmuur contact maakt met de gevel. Deze 'koudebrug' transporteert de warmte naar buiten.

In de Week van de Energie werd ook de documentaire 'Power to the People' vertoond. De documentaire laat de revolutie van toenemend burgerinitiatief zien, bijvoorbeeld op het gebied van energievoorziening. Na afloop was er discussie over de mogelijkheden voor zelf opwekken van duurzame energie in Amsterdam Zuid met van lokale energiecoöperatie 'Wij krijgen Kippen'. Er was een kleine maar enthousiaste opkomst van tien personen.

Er stond ook een voorlichtingsmiddag Energie besparen = geld besparen gepland met informatie en praktische tips waarmee je energie en geld kan besparen gepland. Helaas werd

deze wegens omstandigheden afgelast. De acht geïnteresseerden werden naar de Buurtenergiewinkel in het Groen Gemaal verwezen.

Overige energieactiveiten (stadsdeeelbreed, SOOZ/WCP)

In september faciliteerde het Natuur&Milieuteam een goed bezochte avond van het bewonersinitiatief Daken Genoeg. Doel van dit initiatief is om huurders en VVE's te faciliteren bij de aanleg van aanleg van zonnepanelen. Tijdens de avond zijn de verschillende mogelijkheden om zonnepanelen op de daken te plaatsen toegelicht. praktische tips en de financieringsmogelijkheden toegelicht. De 22 geïnteresseerden varieerde van een groep huurders van woningbouwcorporaties en particuliere verhuurders tot eigenaar-bewoners en VvE bestuurders.

informatieavond Daken Genoeg

Het NMT werkt samen met Zuiderlicht en een aantal actieve bewoners om te kijken naar de mogelijkheid om op het Huis van de Wijk zonnepanelen te plaatsen voor mensen die dat niet op hun eigen woning kunnen regelen.

Om stadsdeelbreed aandacht aan het thema Energie te geven, is er in november een NMT special uitgebracht met het thema Energie. Dit was tevens aankondiging voor de Bewoners Energie Dag van Wijksteunpunt Wonen eind november.

Bomenridders (stadsdeelbreed, Wijkcentrum en SOOZ)

De Bomenridders is een netwerk van vrijwilligers, dat zich al tien jaar bezig houdt met allerlei zaken rondom bomen in de stad. Met de nieuwe aanwas van dit jaar, zijn er 60 bomenridders in het netwerk. Beleid, verordening, kapvergunningen etc. beoordelen en beargumenteerd beantwoorden, hebben ze geleerd op de Bomenridderopleiding die sinds 2004 wordt gegeven vanuit N&M team De Pijp. Via bomenridders.nl wordt contact onderhouden met eerder opgeleide bomenridders en met andere bomenriddergroepen in Nederland.

In 2013, doorlopend in 2014, is een serie van 5 lezingen en wandelingen georganiseerd onder de titel Leerlijn Bomenridders om bij te blijven bij ontwikkelingen in beleid en juridisch kader. In 2014 was dit een ontmoeting met de Bomenridders Rotterdam om ervaringen uit te wisselen. 5 Rotterdamse bomenridders ontmoeten 10 Amsterdamse bomenridders.

bomenriddersontmoeting

bomenliefhebber: Gisteren hadden we een inspirerende bijeenkomst met de Bomenridders uit Rotterdam georganiseerd door Natuur&Milieuteam Zuid.
We kwamen tot de conclusie dat het mooi zou zijn als het een prestige tussen de steden zou worden wie de meeste waarde hecht aan bomen en dus ook het beste en grootste bomenbestand heeft. Er is nog een weg te gaan om bevolking en bestuurders bewust te maken van de grote waarde in al zijn vormen van groen en bomen in de leefomgeving. Nu de kerstbomen langzamerhand uit het straatbeeld zijn verdwenen, in mijn ogen een beschamende vertoning dat wij in een cultuur leven waar je de natuur bij het afval zet, hierbij een goed voornemen voor december 2014: lease een boom of wees creatief door zelf een mooi kerststuk te maken met een paar takken. Dit spaart heel veel bomen en dat lijkt mij alvast een mooie kerstgedachte voor dit en komende jaren.

In november 2014 is een bomenridderopleiding gestart, deze keer op locatie Huis van de Wijk Buitenveldert met de verwachting dat daar veel animo uit deze nieuwe buurt zou zijn vanwege de grote hoeveelheid gekapte bomen op de Zuidas. Dat viel tegen. De cursus ging van start met tien deelnemers uit andere delen van zuid. Uit de evaluatie bleek dat onder meer een aantal praktische drempels zoals 's avonds op pad in het donker naar Buitenveldert en de data mensen te hebben weerhouden om deel te nemen.

Wekelijks komen er vragen binnen over bomen. Hulp bij een - vaak onverwacht - dreigende kap en vragen om informatie over onderhoud, boomsoorten en beleid. Via telefoon en mail wordt hier ondersteuning in gegeven.

Via de website: Illegaal gekapte coniferen Daniel Stalperstraat, Populieren ijsbaanpad dreigende kap, Kapvergunning W.Pijperstraat,9 meter hoge conifeer dreigt om te vallen, Oosterpark ondersteuning vrienden, Platanen Hoorn, Volkerakstraat eigenaar wil kappen, buren niet. Boterdiepstraat illegale kap, Woestduinstraat bewoners versus corporatie, Amsterdam oost kap alliantie, Erasmusgracht kap. Sommige casussen zijn met een antwoord afgehandeld, andere vragen een langdurige begeleiding.

Twee voorbeelden van het afgelopen jaar: Een woningbouwvereniging wil een tuin leeghalen om het huis klaar te maken voor verkoop. Bezorgde omwonenden van de binnentuin trekken aan de bel en vragen zich af of er gekapt mag worden en wat hun rechten zijn. We vertellen ze wat hun rechten en plichten zijn, geven voorbeelden van aanpak en een concept bewonersbrief om omwonenden te informeren en betrekken.

Voorbeeld 2: Bewoonster komt thuis na vakantie en ziet dat de buurman de coniferenhaag tussen hun tuinen heeft omgezaagd zonder toestemming of vergunning. Aangezien de haag op de erfgrens staat had dat niet mogen gebeuren. Corporatie erbij betrokken, onderhandelingen tussen VVE, buurman en bewoonster. Niet gekozen voor proces verbaal maar naar tevredenheid voor alle partijen opgelost.

Werkgroep Voedselverspilling (de Pijp, Wijkcentrum)

Een groep mensen uit de Pijp heeft onder de werktitel 'werkgroep Voedselverspilling' in oktober een Kliko-Party bij coffeeshop TRUST aan de Albert Cuypstraat georganiseerd. Met afval van de markt werd een maaltijd samengesteld voor vijftien personen.

Een deel van de werkgroep ging daarna samenwerken met bestaande initiatieven zoals Prakkie over (nu MealDeal) en het Oranjekerk om op derde Kerstdag een feestelijke maaltijd uit restjes te organiseren. De Kerstrest activiteit was zo succesvol dat er aan een vervolg in 2015 wordt gewerkt.

Onder de naam 'Afval is Voedsel' werd éénmalig koffieprut verzameld bij cafés, restaurants en coffeeshops rond de Albert Cuypmarkt om die te gebruiken als voedingsbodem voor het kweken van oesterzwammen. Een aantal deelnemers van deze activiteit ging daarna aan de slag met het thema afval is grondstof, en is de worm & compost kliko werkgroep ontstaan met een eigen gesloten facebook pagina. De compostkaravaan van Zuidmoes en het compost initiatief van de Frans Halsbuurt komen hier uit voort. Een andere spin-off is de startup Containing Mushrooms ontstaan die in 2015 een container op de Zuidas wil neerzetten om oesterzwammen op koffieprut te kweken. Door deze activiteiten werd ook duidelijk dat er veel enthousiasme is voor composteren in de wijk. Begin 2015 organiseerde NMTZuid daarom een compostoverleg om allerlei initiatieven kennis uit te laten wisselen.

Koffieprut inzamelen bij een café

Streekdiner (stadsdeelbreed, SOOZ)

Voor de vierde maal organiseerde SOOZ in samenwerking met het Hilton Hotel een streekdiner. Voor het diner op 28 oktober werden uitsluitend duurzaam geproduceerde producten uit de streek rondom Amsterdam. In samenwerking met de keukenteam van het Hilton zorgden vrijwilligers voor de voorbereiding van de maaltijd en de bediening. Doel van de avond is om consumenten meer bewust te maken van het feit dat veel van ons dagelijks voedsel van zeer ver komt en door de vele gemaakte transportkilometers verantwoordelijk is voor onnodig veel schadelijke CO2-uitstoot. Ook was er een programma waarin allerlei initiatieven zoals De Gezonde Stad, ANMEC, Buurtbuik en Kerstres zich konden presenteren. Zo ontstonden veel leuke kruisbestuivingen onder de 70 deelnemers. Bijvoorbeeld met chef-kok van het Hilton Franz Condé over het 'hergebruiken' van voedsel dat over is in de keuken.

en (imkers)

Wat een bijzonder fijne,leerzame en lekkere avond was het! We kwamen voor onze interesse in bijtjes en 'duurzaamheid in zuid'. We waren erg verrast door de enorme hoeveelheid zaken en ideeën die er bij ons in de buurt op dit gebied spelen. Nooit geweten dat jullie zoveel dingen organiseren en bij elkaar brengen! Inmiddels, nog geen dag later hebben we al een aantal dingen opgezocht/nagezocht op het internet, andere mensen verteld over deze bijzondere en enthousiaste bijeenkomst en een aantal zaken doorgestuurd aan mensen waarvan wij verwachten dat die hier interesse in hebben. De avond was te kort, er waren te veel stuk voor stuk enthousiaste en betrokken mensen waar we ook graag mee hadden willen spreken. Next-time!

Cluster Stadsgroen, Leefklimaat en Leefomgeving

In dit cluster gaat het om het initiëren, begeleiden en ondersteunen van activiteiten die stadsdeel Zuid groener maken. Door gezamenlijke groenactiviteiten te organiseren wordt de sociale samenhang in de buurt vergroot.

Groen is een belangrijk goed in de welzijnsbeleving van bewoners. Maar ook een middel om met elkaar in contact te komen en elkaar te leren kennen door er samen aan te werken.

Doelstelling

- Door groenactiviteiten bewoners bij hun buurt en buren betrekken, waardoor sociale verbindingen ontstaan die de buurt leefbaarder en sociaal veiliger maken.
- Vergroten van de medeverantwoordelijkheid van bewoners ten opzichte van de openbare ruimte en het belang van biodiversiteit voor de kwaliteit van de leefomgeving. Stimuleren actief burgerschap
- Vergroenen van de buurt

Activiteiten

- Begeleiding en monitoren aanvragen en onderhoud van gevel- en boomtuinen
- Geveltuindagen
- Informatie en scholingsactiviteiten (mede)beheer
- Open Tuinendag
- Natuureducatie Koeienweide
- Ondersteuning beheergroepen
- Ondersteuning Medebeheergroepen

Begeleiding en monitoren aanvragen gevel- en boomtuinen (stadsdeelbreed, Wijkcentrum/SOOZ)

Wijk	Aantal geveltuinaanvragen
Rivierenbuurt	25
De Pijp	40
Buitenveldert	5
VPC	2
Stadion, Schinkel, Hoofddorpleinbuurt	36
totaal	108

Aanvragen worden bekeken op uitvoerbaarheid en vervolgens voorzien van een advies door gegeven aan de wijkmanagers in het stadsdeel. Alle nieuwe gevel- en boomtuinbezitters krijgen informatie met tips voor de aanleg en onderhoud van hun geveltuin. Zo veel mogelijk worden ze toegevoegd aan de nieuwsbrieven om ze te interesseren voor andere activiteiten in Zuid. Er werden minder aanvragen ingediend dan ingeschat in de prestatieafspraken. Een verklaring hiervoor is dat in de loop van het jaar duidelijk werd dat een deel van de aanvragen via het

stadsdeel bleken te gaan. Door de komst van de medebeheerpagina op de stadsdeelwebsite is het NMT als het goed is eenduidiger het loket geworden voor deze aanvragen.

Het team houdt ook in de gaten of geveltuinbezitters hun tuin goed onderhouden door regelmatig te schouwen. Dit is een tijdrovende klus die zo veel mogelijk in samenwerking met vrijwilligers wordt opgepakt. In 2014 zijn een aantal buurten uit de oude wijken geschouwd. In het voorjaar hebben in de Schinkelbuurt twee scholieren in het kader van hun maatschappelijke stage een geveltuinenschouw uitgevoerd. Hier zijn helaas geen cijfers van bijgehouden. Vrijwilligers in de westelijke helft van de Hoofddorppleinbuurt hebben 376 geveltuinen geschouwd. De bewoners hebben een brief gekregen met het verzoek de geveltuin op te knappen. Begin 2015 zal nogmaals worden gekeken of er verbetering is gekomen. Dan zullen we ook de oostelijke helft van de Hoofddorppleinbuurt schouwen. Als er dan nog geen onderhoud is gepleegd, geeft het NMT de adressen door aan de coördinator beheer openbare ruimte van het stadsdeel. Van de geschouwde tuintjes hebben wij er 16 (4%) als verwaarloosd beoordeeld. Bij 13 adressen (3%) was snoeien nodig vanwege overhangende planten die de doorgang hinderen. Het goede nieuws is dat ruim 90% van de tuintjes onderhouden wordt door de bewoners.

In het Sarphatiparkbuurt is in het najaar door vrijwilligers uitgebreid geschouwd. De resultaten van die schouw worden in het voorjaar van 2015 gepresenteerd.

net ingeplante boomtuin met markeertegel

De boomtuinen worden steeds populairder. Om deze herkenbaar te maken als een door bewoners onderhouden tuintje, is er dit jaar een speciale markeertegel ontwikkelt en geplaatst in samenwerking met het stadsdeel. Deze worden tot nu toe helaas nog niet in alle wijken gebruikt, maar in de Pijp en de Rivierenbuurt. Het team pleit er daarom voor dat het stadsdeel zich houdt aan de afspraken zoals die eerder met de werkgroep Buurtboomtuin zijn gemaakt en die zijn vastgelegd in de Bomenverordening van Zuid.

Wijk	Aantal boomtuinen (1 aanvrager doet vaak meerdere bomen)
Rivierenbuurt	3
De Pijp	32
Buitenveldert	2
Vondelpark- en Concertgebouwbuurt	2
Stadion, Schinkel, Hoofddorpleinbuurt	2
totaal	41

In samenwerking met de participatiemedewerkers van het stadsdeel is gewerkt aan een eenduidige procedure binnen het Natuur&Milieuteam en binnen de stadsdeelorganisatie ten aanzien van de aanvraag en schouw van geveltuinen en boomtuinen. Dit proces is nog niet

helemaal afgerond en verwacht wordt dat het sowieso procedures zijn die voortdurend tegen het licht gehouden moeten worden.

Geveltuinenmarkt en dag

De geveltuindagen in Zuid vonden plaats op zaterdag 3 mei. Dit was wat later in het seizoen dan andere jaren. De data worden elk jaar ook afgestemd met de geveltuindagen in andere stadsdelen.

De Pijp (Wijkcentrum)

De Geveltuinenmarkt vond dit jaar weer plaats in het Sarphatipark. Deelnemende organisaties waren: Open Tuinendag De Pijp, Zorgboerderij Dijksgathoeve, Free Willy, Kwekerij Wiering, de Buurtenergiewinkel, Mini Ronddeel Eieren, Groen Gemaal, Kwekerij van Houtum, Kwekerij De Ent, de Bloemenboot, Stichting Stadshout, Supershirts. Marieke Schenkeveld en Wijkcentrum Ceintuur. Er waren ook catering en activiteiten voor kinderen. Een twintigtal vrijwilligers was betrokken bij de voorbereiding en tijdens de dag zelf. Naar schatting bezochten ongeveer 750 mensen de markt. Aan het eind van het evenement hebben vrijwilligers en medewerkers in het park geëvalueerd met een gezellige borrel en eten gemaakt door vrijwilligers.

Geveltuinmarkt Olympiaplein

Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt (SOOZ)

De Geveltuindag vond dit jaar plaats op het Olympiaplein. Er was veel aanloop van mensen die hun zaterdagse boodschap daar deden. Deelnemende organisaties waren: Buurttuin Zuiderkruid, Stadsdeel Zuid, Windvogel, SOOZ, VU Hortus, Kwekerij Kriekenoord, Boerderij Adrie Zeldenrijk, Bloemist Anggrek. Voor de kinderen was er een springkussen en zij konden een rijtour maken met een huifkar met pony's. Elf vrijwilligers waren betrokken bij de voorbereiding en tijdens de dag zelf. Naar schatting bezochten ongeveer 1000 mensen de markt.

Informatie en scholingsactiviteiten (mede)beheer

Dit jaar werden er op diverse thema's cursussen of scholingsactiviteiten georganiseerd. 140 mensen deden hieraan mee. Het aantal cursussen dat bestond uit meerdere bijeenkomsten was groter dan gedacht waardoor het aantal verschillende deelnemers lager was.

Moestuinieren voor stadsbewoners, cursus (stadsdeelbreed, Wijkcentrum)

Steeds meer mensen hebben interesse in waar hun eten vandaan komt. Buurtmoestuinen schieten uit de grond en steeds meer mensen proberen in tuin en balkon met eten aan de slag te gaan. Het team haakte hierop in dit voorjaar met een vijfweekse basiscursus moestuinieren gericht op kleinschalig moestuinieren. Er was zoveel animo voor deze cursus, dat er extra cursus is georganiseerd. In totaal deden er dertig mensen mee. Via een mailinglijst houden de cursisten contact met elkaar en het team over tips en ontwikkelingen op moestuinier en stadslandbouw gebied.

Opleiding en bijscholing natuurgidsen (SOOZ)
Deze opleiding is bedoeld voor de vrijwilligers die de educatieve activiteiten begeleiden op de Koeienweide in het Vondelpark. In acht avonden leren ze de verschillende elementen van het natuurpad kennen. Na afronding van de cursus krijgen de deelnemers een certificaat natuurgids en worden ze ingezet bij open dagen, rondleidingen voor scholen etc. De cursus is in juni van start gegaan met vijftien deelnemers. In juni hebben we ook nog een opfriscursus van twee avonden georganiseerd voor natuurgidsen die eerder al zijn opgeleid. In het najaar is er nog een opfris cursusavond geweest voor de bestaande gidsen die door 7 personen zijn gevolgd.

voorjaarssnoeicursus(stadsdeelbreed, Wijkcentrum de Pijp)
Onder begeleiding van de Stichting Steengroen leerden cursisten kregen cursisten theorie en praktijk over de belangrijkste voorjaarssnoeitechnieken. Er waren 15 deelnemers.

6-delige snoeicursus (stadsdeelbreed, Wijkcentrum de Pijp)
Op speciaal verzoek van een aantal bewoners hebben we een intensievere snoeicursus opgezet van zes delen die begonnen is in juli 2014. In elk seizoen wordt een groep planten behandeld en aangepakt door de deelnemers, geïnstrueerd en begeleid door de Stichting Steengroen. 18 enthousiaste deelnemers doen mee aan deze cursus, die zo veel mogelijk plaats vindt bij cursisten thuis of bij medebeheerplekken. De laatste drie delen van de cursus vinden in 2015 plaats.

Vergroenen in de Coenen (SOOZ, Vondelparkbuurt)
De Coenen is een ontmoetings- en activiteitencentrum voor en door senioren in Amsterdam Zuid. Tijdens de Ronde Tafel bijeenkomsten kunnen er allerlei onderwerpen aan bod. Op maandag 8 december was het onderwerp Groen in Amsterdam Zuid. Het NMT vertelde over het belang van groen in de omgeving: het maakt buurten mooier, veiliger, gezonder en gezelliger. De bijeenkomst werd bezocht door 10 mensen.

Natuureducatie Koeienweide (*SOOZ, stadsdeelbreed*)
Onder natuureducatie vallen verschillende activiteiten: excursies Eten uit de natuur, de educatieve rondleidingen op het Jan Haakpad, de Stiltewandelingen en de Open dagen. Door ziekte van een van onze medewerkers is de werving voor de educatieve rondleidingen wat later in het seizoen op gang gekomen dan gewoonlijk, maar gelukkig leverde bestaande contacten met scholen en andere organisaties ook excursieaanvragen op, waardoor de terugval in door aangevraagde activiteiten beperkt bleef. Er zijn 26 educatieve rondleidingen geweest en 3 excursies Eten uit de natuur.

Open dag Koeienweide

Door de enorm succesvolle open dag tijdens de 150 jarige viering van het Vondelpark op 14 juni, overtroffen we ruimschoots het aantal bezoekers van de open dagen in 2013. We hebben

op deze dag met 30 natuurgidsen circa 1.000 bezoekers rondgeleid. Hiervan hebben rond de 200 mensen zich aangemeld voor de digitale groen nieuwsbrief en een aantal is inmiddels actief geworden als vrijwilliger.

Geveltuincursus (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
Op 17 april werd een informatieavond geveltuinaanleg en -onderhoud georganiseerd. Deze was enerzijds voor de verkopers en vrijwilligers op de geveltuinendag op het Olympiaplein en anderzijds voor bewoners die overwegen een geveltuin aan te leggen of al in beheer hebben.

Tuinteams (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
In samenwerking met de Informele Ondersteuningsdiensten (IOD) is het NMT aan het eind van de voorjaar van start gegaan met een pool vrijwilligers die oudere mensen die problemen hebben om hun tuin te onderhouden kan ondersteunen. Er zijn ondertussen vier vrijwilligers betrokken bij deze team die vijf keer zijn uitgerukt voor tuinklussen en -advies. In De Pijp wordt al jaren op hulpaanvragen als deze ingesprongen door de vrijwilligers van het Groen Gemaal. Het NMT adviseert hierin inhoudelijk voor zover nodig, de organisatie wordt vanuit Welzijn ondersteund.

Open Tuinendag *(De Pijp,Wijkcentrum)*
Eind juni vond de 16e Op OpenTuinendag De Pijp plaats. 23 tuinen waren opengesteld. Door het mooie weer waren er veel bezoekers. Alleen al bij het Groen Gemaal, waren dat er 100. Er was veel variatie aan tuinen. De ene tuin is maar net iets groter dan een woonkamer en op het volgende adres trof je een ruim perceel bos. Even verderop ligt achter verzorgingstehuis d'Oude Rai een kinderboerderij. Verrassend voor zo'n dichtbebouwde wijk. Dat gold ook voor de Frans Halstuinen. Met 22 kleine tuintjes doet de grote binnentuin bijna denken aan een volkstuinencomplex.

poster Open Tuinendag

Ondersteuning beheergroepen
Beheergroepen zijn bewoners die meehelpen om gedeelten van de openbare ruimte te onderhouden op groenprojecten onder begeleiding van SOOZ/Wijkcentrum of een parkbeheerder. De vrijwilligers komen voornamelijk uit de buurt, maar deze projecten hebben een breder uitstraling. Het Natuur&Milieuteam heeft een coördinerende en ondersteunende rol bij deze projecten

Koeienweide (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)

In samenwerking met de afdeling Groenbeheer van het Vondelpark onderhoudt een groeiende groep vrijwilligers dit mooie stukje natuur waar steeds meer mensen van mogen genieten tijdens open dagen, excursies en educatie activiteiten. Er vonden 14 werkochtenden plaats in de verslagperiode. Gemiddeld komen er op een werkochtend 15-20 vrijwilligers. De werkochtenden zijn een prettige combinatie van werken in het groen, educatie en gezelligheid.

Rosarium (Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorppleinbuurt, SOOZ)
Dit jaar is het NMT team door de stichting Hart voor het Vondelpark en het Stadsdeel gevraagd om een vrijwilligersgroep te starten die het Rosarium in het Vondelpark kan herstellen en onderhouden. Daar blijkt enorm veel enthousiasme voor te bestaan. We hebben inmiddels een pool van ruim 80 vrijwilligers, waarvan er per werkochtend circa 15-20 aanwezig zijn. Er hebben 18 werkochtenden plaatsgevonden. We willen speciaal vermelden zondag 15 juni. In het kader van de 150-jarige viering van het Vondelpark ontvingen onze vrijwilligers prins Maurits en zijn vrouw Marilène en burgemeester Eberhard van der Laan. Zij hadden speciaal aangegeven dit mooie, succesvolle vrijwilligersproject te willen bezoeken.

, (vrijwilliger)
Vandaag, woensdag 8 oktober, was het weer Rozentuin-ochtend. Wat is het toch fijn om zomaar op een doordeweekse grauwe dag met je handen in de aarde te kunnen werken, bijgestaan door medevrijwilligers met wie heel wat valt uit te wisselen. Niet alleen over ieders rozenkennis, maar ook over initiatieven op het gebied van streeketen en duurzame projecten in de omgeving. Ook een groepje passerende scholieren, die met hun juf eikels en kastanjes zochten, kon enthousiast maken voor ons project.
Bijna ongemerkt ondergingen enkele perken in een paar uur tijd weer een ware metamorfose. Opgelogen ging daarna ieder weer zijns weegs.

Watertuinen (De Pijp, Wijkcentrum)
Elke eerste zaterdag van de maand worden de watertuinen en voorzetoevers schoongemaakt en onderhouden door de vrijwilligersploeg, die uit 22 personen bestaat. Het vastknopen van door heftige boeggolven losgeraakte vlotten kost buiten de werkochtenden ook veel tijd en is een terugkerend probleem omdat er hard wordt gevaren in de Boerenwetering.

studente aan de UvA, heeft in samenwerking met Waternet een onderzoek naar de floatlands gedaan naar de vraag hoe de plantensoortsamenstelling zich in de loop der tijd ontwikkelt op de verschillende floatlands en of bestuivers zoals hommels en bijen de floatlands als een 'groen lint' gebruiken langs het water. Het onderzoeksrapport is in maart 2014 gepresenteerd. Uit het onderzoek blijkt dat de biodiversiteit in en rond de watertuinen hoog is en vergelijkbaar is met natuurlijke oever- en drijfttilvegetaties. De watertuinen vormen daarmee een unieke groene lint in de stad.

De ontwikkeling van de Boerenweteringgarage vordert en het team houdt met de vrijwilligers vinger aan de pols wat betreft de gevolgen voor de Watertuinen, die door de werkzaamheden in ieder geval tijdelijk verplaatst zullen moeten worden. De vrijwilligers hebben dit najaar veel moeite gedaan om een selectie te maken van de goede en slechte tuinen omdat er door het projectbureau van de Boerenweteringgarage was aangegeven dat niet alle tuintjes konden blijven liggen tijdens de bouw. Helaas zijn door miscommunicatie bij het stadsdeel begin 2015 veel meer tuintjes afgevoerd dan de bedoeling. Natuur&Milieuteam Zuid kijkt nu met de vrijwilligers hoe het stadsdeel deze tuinen gaat vervangen en hoe de enthousiasme van vrijwilligers die al twintig jaar dit bijzonder stukje groen onderhouden ondertussen te blijven voeden.

een vogelnest vlechten met de watertuinwerkgroep

Door de continuïteit van deze groep (al ruim twintig jaar) is er veel expertise waar andere initiatieven van willen leren. Dit najaar had de watertuingroep en NMT onder meer met een student die de mogelijkheid voor nieuwe watertuinen elders in de stad aan het onderzoeken was, een watertuininitiatief in stadsdeel centrum en zelfs een initiatief uit Rotterdam. De watertuinwerkgroep heeft sinds zomer 2014 een facebookpagina voor de interactie tussen de leden en andere waterwerkgroepen met 158 likes.

Sarphatipark
Er bestaat een goede samenwerking met het Groen Gemaal. Het Natuur&Milieuteam biedt kennisoverdracht en adviezen op het gebied van stadsnatuur, de ecologische ontwikkelingen in het park en de voorkomende plant- en diersoorten. Het Groen Gemaal een locatie die we vaak integreren in activiteiten zoals snoeicursussen en een uithangbord voor veel van de thema's waar het team mensen bij ondersteunt.

Dit najaar werkten de vrijwilligers van het Groen Gemaal aan een voorbeeldgeveltuin rondom het Wijkcentrum. Deze tuin is ontworpen door de vrijwilligers om te laten zien wat er allemaal mogelijk is in het kleine oppervlak van een geveltuin. Zon/schaduw, eetbaar/kruiden en gebruik manen van hoogte-elementen bijvoorbeeld.

Een aantal vrijwilligers heeft met ons dit najaar het initiatief genomen om een zestal informatieborden met QR-code te plaatsen in het Sarphatipark. Het doel is om de informatievoorziening over natuur- en milieuactiviteiten in het park te verbeteren. Deze borden zullen in het voorjaar van 2015 worden geplaatst.

Gijsbrecht van Amstelpark
In de tweede helft van het jaar heeft het bestuur i.o. van de Vrienden van het Gijsbrecht van Aemstelpark (VGvA) een tweetal informatie/brainstormavonden, 4 schouwen en diverse excursies georganiseerd met als doel een Plan van Aanpak te formuleren waar alle deelnemers zich in kunnen vinden. N&Mteam Zuid was intensief bij al deze bijeenkomsten betrokken als onafhankelijk adviseur om kennis en advies te geven over onder meer het groen, medebeheer en aanpak.

Schouw in het Gijsbrecht van Aemstelpark

Tijdens de schouwen werd geïnventariseerd wat de huidige stand is van beplanting, inrichting en onderhoud. Op de avonden werden ideeën verzameld en vrienden gezocht die zich willen inzetten voor één van de thema's: veiligheid, ontmoeting, onderhoud, verbetering.
NMT was ook betrokken bij ca. tien vervolgoverleggen over het plan van aanpak. Het plan is uiteindelijk 18 december ingediend bij het Dagelijks Bestuur van Amsterdam Zuid en goed ontvangen.

Ondersteuning Medebeheergroepen (stadsdeelbreed, SOOZ en WCC)

Medebeheergroepen zijn groepen bewoners die een buurtinitiatief hebben opgericht om een stukje groen gezamenlijk te onderhouden. Dit kan van alles zijn van een binnentuin, tot een buurtmoestuin met bakken of een terrein waarop zestig moestuintjes staan. Met sommige projecten hebben we al jaren contact mee en sommige zijn nog in de opstartfase. De betrokkenheid van de Natuur&Milieuteam varieert van eenmalig advies tot intensieve begeleiding rond bijvoorbeeld een aanvraag voor toestemming en financiering bij het stadsdeel, hulp bij fondsenwerving, een cursus om kennis te ontwikkelen of ondersteuning naar de zoektocht naar een locatie. In uitzonderlijke gevallen treedt bijvoorbeeld SOOZ op als rechtspersoon voor de gebruiksovereenkomst en beheert de subsidiegelden.

Eind 2014 heeft het team contact met ruim vijftig initiatieven (zie bijlage 2). Mede door de uitbreiding naar de nieuwe wijken is het aantal flink toegenomen. Een nog steeds groeiende groep bewoners heeft interesse in moestuinieren en beheer van een stukje openbare groen. Het team heeft altijd haar oren en ogen open voor nieuwe locaties om dat dit vaak de bottleneck is voor groepen die van start willen gaan. Dat is niet altijd makkelijk zoals het voorbeeld van de groep dat in 2013 het initiatief nam om op de Spijtellaantje/Generaal Vettterstraat iets te starten en nu al haar derde locatie verkend. Of het voorbeeld van het initiatief Zuidmoes dat al op drie plekken heeft getuinierd. In Buitenveldert werd dit najaar een pilot gedaan om proactief lokaties te verkennen die geschikt zouden kunnen zijn voor een medebeheerinitiatief.

Kinderen tuinieren bij nieuw bewonersinitiatief Biljoen

Beschermde soorten

In dit cluster gaat het om het geven van informatie en het aanreiken van handelingsperspectieven. Zo wordt men bewust gemaakt van de mogelijkheden binnen de stad om deze dieren te behouden en behoeden. Binnen dit cluster heeft het Natuur&Milieuteam niet alleen een voorlichtingstaak, maar ziet zij toe op de stand van zaken (inventarisatie beschermde soorten) en ondersteunt zij bewonersgroepen die zich hiervoor willen inzetten.

Verschillende soorten dieren en planten worden bedreigd in hun voortbestaan in Nederland en ook in Amsterdam. Als deze soorten zijn - mede - indicatoren voor de kwaliteit van stadsnatuur. Regelmatig trekken bewoners aan de bel met vragen over beschermde soorten. Waar mogelijk helpt het team direct en als dat niet mogelijk is, verwijzen we door naar gespecialiseerde organisaties zoals de AIVD of de Werkgroep Gierzwaluwen.

Doelstelling

- Informatieverstrekking en kennisvergroting.
- Ondersteunen initiatieven en maatregelen die de situatie van beschermde soorten verbeteren.
- Stimuleren actief burgerschap.

Activiteiten

Initiëren, begeleiden en ondersteunen van werkgroepen, die zich inzetten voor de bescherming van een soort. Informatie en scholingsactiviteiten en vraagbaak voor bezorgde bewoners.

- Bijen
- Padden
- Vogels
- Vleermuizen

Bijen (stadsdeelbreed, Wijkcentrum en SOOZ)

De stadsdeelraad heeft in 2013 een motie aangenomen om samen met bewoners de leefomstandigheden van de bij in stadsdeel Zuid te bevorderen. Het Natuur&Milieuteam ontwikkelde met het Stadsdeel en het IVN Amsterdam dit jaar een cursus voor mensen die de handen uit de mouw willen steken voor de bij in ons stadsdeel. Eind oktober werd er een drukbezochte bijeninformatieavond gehouden om de toestand van de bij in Zuid en de cursus toe te lichten. Onder de noemer 'Help de bij' , gingen in november 40 cursisten van start om meer te leren over de bij en hoe ze een eigen initiatief daarvoor kunnen ondersteunen. Deze cursus was zo populair dat er mensen weggestuurd moesten worden. De cursus loopt door naar begin 2015.

een van de deelnemers aan de cursus, schreef onderstaande bijdrage.
Ik vind het geweldig dat de deelraad in Amsterdam Zuid investeert in bijen, in onze leefomgeving en dus in ons allemaalDe eerste bijeenkomst van de cursus was zeer inspirerend, ook omdat je weer mensen ontmoet die al op allerlei man ieren ontzettend goed bezig zijn. Ook hier leer ik veel van, nu al. Ik zie uit naar een vervolg en zal zeker al mijn vrien den en kennissen die in Zuid wonen op de hoogte houden van alles wat ik te weten kom. Met de kennis die er is en wor dt overgedragen ben ik ervan overtuigd dat we samen, stapje voor stapje, een avontuur aangaan en hierdoor samen bouwen aan iets moois om naar te kijken, van te genieten, te beleven en bouwen aan een "rijker" en gezonder leven.

voorlichtingsavond paddentrek

Padden (Vondelparkbuurt, SOOZ)

Op de Koeienweide werken we jaarlijks samen met vrijwilligers van de paddenwerkgroep om de activiteiten rond de paddentrek in het Vondelpark te ondersteunen. Half februari werd een informatieavond georganiseerd voor de vrijwilligers die helpen met padden overzetten. 20 mensen bezochten deze avond.

Vogels (stadsdeelbreed, Wijkcentrum)

Steden en dorpen vormen het leefgebied van een grote diversiteit aan vogels. Ze dragen bij aan het woongenot en de leefbaarheid van onze woon- en werkomgeving. De aanwezigheid van stadsvogels is echter geen vanzelfsprekendheid. Verschillende soorten, zoals de huismus en de gierzwaluw, hebben het moeilijk. Door het geven van informatie en het aanreiken van alternatieven wordt men bewust gemaakt van de situatie en aangezet om bij verstoring of vernieling in te grijpen.

Huismus (stadsdeelbreed, Wijkcentrum)

De huismus is sinds de tweede helft van de jaren negentig in de grote steden met 50 tot 80% afgenomen en staat sinds 2004 op de Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels.

De inventarisatie van mussen in Zuid loopt door; er komen nog steeds meldingen binnen. Dit is belangrijk omdat dankzij de Amsterdamse Gedragscode Flora- en faunawet de nesten van mussen jaarrond beschermd zijn.

- Op het Groen Gemaal zijn het hele jaar door 4 verschillende soorten mussenstruiken voorradig. Dit ter bevordering van schuilplaatsen en voeding voor de mus. Ze worden tegen kostprijs verkocht, ook op de geveltuinenmarkt.
- In samenwerking met Stadshout zijn het hele jaar door op het Groen Gemaal door vrijwilligers in elkaar gezette iepenhouten nestkasten tegen kostprijs verkrijgbaar.
- Voorlichting over bescherming wordt via de mussenfolder van het NMT en informatiemateriaal van de Vogelbescherming gratis verspreid.
- Nu er meer mussen voorkomen in het stadsdeel wordt het voor bewoners makkelijker door middel van voeren, beplanting en het plaatsen van nestkasten de jonge mussen naar hun tuinen te lokken. Hiervoor is veel belangstelling.

Gierzwaluw

- *Nest via de camera te volgen*

Dit jaar was er geen samenwerking met het landelijk initiatief Beleef de lente omdat zij een ander vogel gingen volgen. Op een van de van 32 nestkasten die in 2000 in de kerktoren van de

Oranjekerk is daarom een eigen camera geplaatst dit voorjaar. Helaas waren de beelden van minder kwaliteit dan gehoopt, waardoor er weinig te zien was van de jonge gierzwaluwen.

- *Inventarisatie, nieuwe nestgelegenheid en bescherming*

In De Pijp is dit jaar door een van de leden van de Gierzwaluwwerkgroep Amsterdam in opdracht van het Stadsdeel een inventarisatie gemaakt. Gekeken wordt hoe het team op de resultaten hiervan zou kunnen inhaken in het nieuwe seizoen 2015.

- *Calamiteiten*

Bezorgde bewoners trokken regelmatig aan de bel dit voorjaar rond de renovatiewerkzaamheden die zouden plaatsvinden op de broedplaats van een kolonie op de 2e Jan van de Heijdenstraat.

Vleermuizen

De geplande vleermuizenactiviteit voor het najaar is helaas gesneuveld in de drukte van de programmering van het team. Het team bezocht in november een landelijke kennisbijeenkomst van met als onderwerp 'Vleermuizen in de stad' om ideeën op te doen over hoe wij beter bewoners kunnen betrekken. Een van de thema's van de in 2015 te plaatsen QR borden in het Sarphatipark is daarom vleermuizen geworden.

Cluster: Algemene activiteiten en ontwikkeling

In dit cluster gaat het om communiceren, verbinden, aanjagen en innoveren ter ondersteuning van al onze activiteiten. Het team is een knooppunt voor informatie, netwerk en advies op het gebied van natuur- en milieu in Amsterdam Zuid.

De rol van het team als *'kenniscentrum' is* kenmerkend en bestaat uit drie elementen. Ten eerste het zijn van een *vindplaats*: het geheugen van de wijk, oude contacten en (beleids-)afspraken. Ten tweede het hebben van *inhoudelijke kennis*: basiskennis van natuur en milieuvraagstukken, volgen van lokale, gemeentelijke en rijksontwikkelingen, en kennis van wetgeving, beleidsvoornemens en procedures. En tot slot *netwerkkennis*: verwijzing naar de juiste personen, mensen aan elkaar kunnen koppelen/verbinden en de juiste instanties of overheden inschakelen.

Doelstelling

- *algemene communicatie over wat Natuur&Milieuteam Zuid doet*
- *opbouw en onderhoud van relevante netwerk*
- *opbouw, onderhoud en inzet van onze kennis en expertise*

Activiteiten

Naast het ontplooien van specifieke activiteiten binnen de drie genoemde clusters onderhoudt het Natuur&Milieuteam een aantal algemene communicatiemiddelen om natuur- en milieuonderwerpen en activiteiten in Zuid onder de aandacht te brengen van diverse doelgroepen.

- Natuur&Milieu Magazine
- digitale nieuwsbrieven
- social media
- NMTzuid.nl
- vraagbaakfunctie
- netwerkopbouw en onderhoud

Natuur&Milieu Magazine april 2014

Natuur&Milieu Magazine (stadsdeelbreed, Wijkcentrum/SOOZ)

In april verscheen het NMT magazine met als thema `Eten uit de stad`. In deze special werd aandacht besteed aan buurtmoestuininitiatieven, een stappenplan voor zo'n initiatief en tuintips van een ervaren stadstuinierder. De opmaak is door de beroepskracht van NMTzuid gedaan. In een oplage van 65.000 exemplaren is de krant huis-aan-huis verspreid (behalve bij Nee-Nee stickers) door heel Amsterdam Zuid. Gedurende de rest van het jaar wordt de krant als pr-instrument gebruikt bij diverse gelegenheden.

Natuur&Milieu Magazine november 2014

In het najaar kwam eenmalig een tweede magazine uit met het thema Energie in de stad. Daarin zijn bewoners uit Amsterdam Zuid aan het woord over zelf energie winnen, groen is zuinig, 'elke druppel telt' en afval, een geval apart. Ook werd een pagina gewijd aan de nieuwe websitepagina van Stadsdeel Zuid over Meedoen in de buurt en een pagina over de energieactiviteiten van Wijksteunpunt Wonen Zuid. De oplage was 71.000 en de doorbladbare versie is online te vinden op Issu .

Vraagbaak (stadsdeelbreed, Wijkcentrum/SOOZ)

Vragen van bewoners bereiken ons op allerlei manieren. Als we de kennis in huis hebben, beantwoorden we direct vragen en anders wordt er doorverwezen naar de juiste instanties. Signalen over problemen of situaties die terugkomen, worden vertaald naar aanbod in de vorm van activiteiten zoals cursussen, nieuwe communicatiemiddelen of het samenbrengen van initiatieven. De vragen komen binnen via telefoontjes, mail, spreekuren en live tijdens activiteiten die we organiseren een bezoeken hoe de bereikbaarheid in meer wijken te vergroten, bijvoorbeeld via spreekuren. Om dat het te tijdrovend is om het aantal vragen precies bij te houden die via zoveel kanalen binnen komen, maken we een conservatieve schatting dat het team gemiddeld 4 vragen per week krijgt op deze manier. Dat is op jaarbasis ruim 300 vragen.

- *Spreekuur (De Pijp, Wijkcentrum)*

Elke donderdagmiddag is er een inloopspreekuur. Het aantal bezoekers van deze spreekuur wisselde van nul tot tien per week. Onderwerpen die dit jaar aan bod kwamen waren bijvoorbeeld groen, luchtkwaliteit, verdwijnen van bomen en achtertuinen, initiatieven in het algemeen, compost initiatieven, groeninitiatieven en meer dan 20 calamiteiten waaronder een buren ruzie over geveltuin.

- *Spreekuur (Buitenveldert, Wijkcentrum/SOOZ)*

In het najaar is gestart met een proef om elke twee weken op woensdag een inloopspreekuur in het Huis van de Wijk te organiseren. Aangezien dit een geheel nieuw spreekuur is was het toch bijzonder dat er vanaf de eerste keer bezoekers waren. Er zijn zes bijeenkomsten geweest: 10 september, 24 september, 8 oktober: 22 oktober, 5 november, 19 november. De percentage bewoners die het bezoek op deze spreekuur met een concreet bewonersproject was heel hoog.

- Spreekuur (Rivierenbuurt, Stadionbuurt, Hoofddorppleinbuurt, Vondelparkbuurt, *Wijkcentrum/SOOZ)*

In deze wijken was de spreekuur op aanvraag. Een aantal van de nieuwe madebeheerinitiatieven in deze buurten kwamen voort uit contacten die hier zijn gelegd.

Digitale nieuwsbrieven (stadsdeelbreed, Wijkcentrum/SOOZ)

In 2014 verschenen er nog twee soorten nieuwsbrieven. In het tweede helft van dit jaar is een traject gestart om deze publicaties te integreren met elkaar en de informatie die op NMTzuid.nl en social media te vinden is. Dat bleek ingewikkelder dan gedacht en het is helaas niet gelukt om dit proces in 2014 te voltooien omdat de prioriteit bij de website op orde krijgen is gelegd.

- *Groene Ladder (Wijkcentrum)*

Maandelijks verstuurt het NMT een overzicht van eigen activiteiten en andere interessante zaken gerelateerd aan natuur en milieu in Zuid. Het bestand is inmiddels uitgegroeid naar 700+ e-mailadressen en de Groene Ladder wordt vele malen doorgestuurd en gebruikt als bron voor andere publicaties.

- *Groen Nieuwsbrief (SOOZ)*

De Groen Nieuwsbrief is een digitale nieuwsbrief die 1-2x per maand verschijnt. De nieuwsbrief gaat naar vrijwilligers en geïnteresseerden. Momenteel zijn dat ruim 1100 mensen. Daarin worden de natuur- en milieuactiviteiten aangekondigd en schrijven vrijwilligers verslagen van activiteiten waaraan zij hebben meegedaan.

NMTZuid.nl (stadsdeelbreed, Wijkcentum/SOOZ)

Eind oktober is onze website gelanceerd. De bedoeling is dat dit een goed ingericht informatiepunt is voor alle bewoners van Zuid met interesse in activiteiten op het thema van natuur en milieu. Dat is dus breder dan de activiteiten die het team mogelijk maakt. De site is zo ingericht dat bijvoorbeeld initiatieven zelf nieuws- en agendaberichten kunnen plaatsen. In de twee maanden dat de site de lucht in was, trok het al 681 unieke bezoekers. In totaal waren er op de website van het Wijkcentrum en NMTzuid.nl in 11.070 page views.

Social media (stadsdeelbreed, WCC)

Via social media worden mensen attent gemaakt op activiteiten van NMTZuid en anderen plus leuke weetjes en andere informatie over onze thema's. Social media zijn ook een interessant informatiebron voor ontwikkelingen voor het team. Eind 2014 waren er in totaal 795 volgers. Omdat deze volgers ook zelf weer mensen bereiken, is ons bereik ook groter geworden.

- Facebook

In juni ging de facebookpagina van het N&M team van start. Het aantal volgers groeit gestaag en was aan het eind van het jaar 150. Er wordt bijna dagelijks door het team gepost. Het voorzichtig geschatte bereik van het afgelopen jaar is 9310. Met facebook hopen we op laagdrempelige wijze nieuwe mensen aan ons te binden en mensen die ons kennen op de hoogte te houden. Veel bewonersinitiatieven hebben eigen facebookgroepen of pagina's zoals de Computer Repair Café, Watertuinen en Westlandgracht.

Facebookpagina Natuur&Milieuteam Zuid

- @NMTdePijp, @BuurtBoomTuin en @NMTZuid @020bomenridders

In De Pijp en voor de buurtBoomtuingroep is het team al langer op Twitter actief. Vanaf mei is er ook een account voor Natuur&Milieuteam Zuid en eind dit jaar startte de bomenridders. Het aantal volgers groeit en was eind 2014 595. Regelmatig worden onze tweets geretweet.

Netwerkopbouw en- onderhoud

Onder netwerkonderhoud verstaan we de organisaties waar we regelmatig contact mee houden en de bijeenkomsten die we bezoeken om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen, kennis op te doen en nieuwe en bestaande contacten in de buurt te ontwikkelen. Voorbeelden hiervan zijn: stadsdeel (gebiedsanalyses, bilaterale overleggen met diverse medewerkers op wijk en stadsdeelniveau), van Eesterengesprekken, dienst Zuidas, Platform Groen Buitenveldert, VU-Hortus, Academie van Amsterdam, IVN, de Gezonde Stad, ANMEC, Green Business Club, Ronde Tafel Vergroenen in de Coenen, Buurtplatform Zuidas, WOCB Buitenveldert, Huizen van de Wijk Olympus, Lydia, Rivierenbuurt, Rooftop Festival, Almatuin symposium en de Wijksteunpunten Wonen.

Het team organiseert ook eigen activiteiten met de functie netwerkonderhoud. De klankbordgroep is een denktank van professionals en vrijwilligers uit het werkveld die we voor het eerst in september bijeen riepen om mee te denken over de positionering en methodiek van ons team.

bedankt bijeenkomst 12 december

Tweemaal werd er een bijeenkomst van een deel van ons netwerk georganiseerd. Het afscheidsbijeenkomst voor ons collega uit de Pijp Thea Dammen eind juni was er voor vrijwilligers en het professionele netwerk rond de Pijp. Half december werd een stadsdeelbrede vrijwilligersbedanktbijeenkomst die door tachtig mensen is bezocht in de Rivierenbuurt.

In de drie nieuwe buurten: Rivierenbuurt, Buitenveldert en Zuidas is hard gewerkt om de bekendheid en mogelijkheden van natuur- en milieuwerk en activiteiten in het algemeen onder de aandacht brengen en de kansen in de specifieke wijk te identificeren. Met uitzondering van de Zuidas waren wij voor 2014 in genoemde gebieden alleen actief op het gebied van geveltuinaanvragen. Daarom was de eerste stap om in de nieuwe gebieden relevante organisaties en bewoners en hun behoeften in kaart te brengen.

Daarnaast is gekeken naar events, initiatieven en activiteiten waar bij aangehaakt kan worden met eigen activiteiten om de zichtbaarheid en vindbaarheid van het team te vergroten. Dit is een tijdrovend- en arbeidsintensieve proces dat niet direct concreet resultaat oplevert, maar dat wel de basis vormt van onze aanpak om de spil in de wijk te worden voor natuur- en milieuactiviteiten. Die aanpak loont nu al, want mensen uit de genoemde buurten die initiatief willen nemen, hebben al ons weten te vinden.

Bijlage 1: Prestatieafspraken 2014

	Betrokken of actieve bewoners	Gerealiseerd betrokken of actieve bewoners	aantal activiteiten	Gerealiseerd aantal activiteiten	wijk/stadsdeelbreed	Wijkcentrum/SOOZ/gezamenlijk
Milieu en duurzaamheid						
initieren, begeleiden en ondersteunen van activiteiten die bewustwording bij mensen tewegbrengt aangaande milieu- en duurzaamheids (beleids)vraagstukken						
Repaircafés	250	400	20	20	de Pijp	Wijkc.
Bomenridders	40	60	4	4	stadsdeelbreed	gezamenlijk
Energie (bv. Eerstelijn Wij Krijgen Kippen, Week van de Energie)	75	70	3	3	Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorpplein, de Pijp	gezamenlijk
Lokaal Voedsel (bv. Streekdiner)	60	85	1	2	Vondelpark, Concertgebouw, Stadion, Schinkel, Hoofddorpplein	SOOZ
Stadsgroen en Leefomgeving						
Initiëren, begeleiden en ondersteunen van projecten in de openbare ruimte op zowel straat/buurt als wijkniveau						
front office aanvragen zelfbeheer groen (geveltuin, boomtuin, bloembak enz.)	170	149			stadsdeelbreed	gezamenlijk
Geveltuindag	1500	1500	2	2	Pijp, Stadion, Schinkel, Hooddorplein, Vondelpark, Concertgebouw	gezamenlijk
Informatie en scholingsactiviteiten zelfbeheer	350	140	7		stadsdeelbreed	gezamenlijk

	Betrokken of actieve bewoners	Gerealiseerd betrokken of actieve bewoners	aantal activiteiten	Gerealiseerd aantal activiteiten	wijk/stadsdeelbreed	Wijkcentrum/SOOZ/gezamenlijk
Stadsgroen en Leefomgeving						
Initiëren, begeleiden en ondersteunen van projecten in de openbare ruimte op zowel straat/buurt als wijkniveau						
Ondersteuning Zelf/medebeheergroepen (b.v. Koeienweide, Watertuinen Boerenwetering, Zuiderkruid)	400	400	51	50 groepen	Pijp, Stadion, Schinkel, Hooddorplein, Vondelpark, Concertgebouw, Buitenveldert, Zuidas	gezamenlijk
Beschermde soorten						
initieren, begeleiden en ondersteunen van werkgroepen ter bescherming soorten.						
informatie en scholingsactiviteiten om omstandigheden van beschermde soorten te verbeteren	50	140	3	3	stadsdeelbreed	Wijkc
wegwijzer voor bezorgde bewoners	100	75			stadsdeelbreed	Wijkc
Algemene activiteiten en ontwikkeling						
Communiceren, Verbinden, aanjagen en innoveren						
NMT special	80.000	71.000	2		stadsdeelbreed	gezamenlijk
digitale nieuwsbrieven	1500	1521			stadsdeelbreed	gezamenlijk
social media	12.000	15900			stadsdeelbreed	gezamenlijk
nmtzuid.nl	7.500	11070	pageviews (		stadsdeelbreed	gezamenlijk
vraagbaak voor bewoners (telefoon, email, live)	300	300			stadsdeelbreed	gezamenlijk
eigen events om ons te presenteren in de nieuwe wijken	75	100	3	6	Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas	gezamenlijk
aanwezigheid op evenementen			8	10	stadsdeelbreed	gezamenlijk
aanwezigheid op evenementen			4	20	Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas	gezamenlijk
contact leggen met mogelijke samenwerkingspartners in nieuwe wijken			10	15	Buitenveldert, Rivierenbuurt, Zuidas	gezamenlijk

Bijlage 2: Overzicht buurtinitiatieven waar Natuur&Milieuteam Zuid contact mee onderhoudt

	Wijk	Stand van zaken
Nieuwe projecten		
buurtmoestuin Sassenheimstraat	Hoofddorpple inbuurt	Nieuwe buurtmoestuin in bakken en in de volle grond die ook is ondersteund door het Oranjefonds.
buurttuin Westlandgracht	Hoofddorpple inbuurt	Stukje grasstrook die is omheind en met plantenbakken gevuld zodat mensen daar hondenpoepvrij kunnen recreëren en tuinieren.
Baarsstraat		een community gardening project voor en door cliënten van Heliomare. Op de straat bij Heliomare staan 5 moestuinbakken waarin je kan tuinieren vanuit een rolstoel. NMTZuid heeft geadviseerd over de procedures en praktische uitvoering van het project
Hygieaplein		Een groep bewoners van het Hygieaplein en omgeving was al een tijd lang op zoek naar een plek om een buurtmoestuin te beginnen. Na bemiddeling door NMTZuid kon de groep vijf grote plantenbakken op het Hygieaplein in medebeheer nemen. In het najaar van 2014 hebben de bewoners planten en bollen geplant (met financiële steun van het Oranjefonds) en een waterpomp in gebruik genomen. Aantal betrokken bewoners: 5, plus enkele kinderen. Een ander groep bewoners onderhoudt een stuk plantsoen en er zijn ook verticale kruidentuinen in de Huis van de Wijk.
Generaal Vettestraat		Spijtellaantje/Generaal Vettterstraat: geïnspireerd door het succes van de tijdelijke moestuinen op de Zuidas is een initiatiefgroep van ongeveer vijf personen in 2013m op zoek gegaan naar een geschikte plek voor een permanente buurtmoestuin. NMTZuid adviseert de groep. In 2014 heeft de initiatiefgroep eerst een plan uitgewerkt voor een tuin aan het Spijtellaantje. Buurtbewoners hadden veel belangstelling, resulterend in een lijst van ruim 30 potentiële deelnemers. In 2014 zijn er .. vergaderingen van de tuingroep in oprichting geweest. Het door de bewonersgroep ingediende plan kon helaas niet doorgaan vanwege de aanwezigheid van beschermde planten op de plek waar de tuin had moeten komen. Eind 2014 is de groep van start gegaan met de voorbereidingen voor een nieuw voorstel voor een plek even verderop, achter de Generaal Vetterstraat. Ook hier zijn de eerste reacties van de omwonenden positief. Woestduinstraat: twee bewoners van de Woestduinstraat hebben in 2014 het initiatief genomen voor een mooiere en groenere inrichting van het pleintje in de Woestduinstraat. Zij hebben de meningen en ideeën van de bewoners van het plein verzameld. Het NMTZuid adviseert de bewoners over de beste manier om de plannen te presenteren bij het stadsdeel.
buurtmoestuin Ennemaborg	Buitenveldert	Initiatief voor gezamenlijke aanleg en onderhoud van een gemeenschapstuin in het plantsoen grenzend aan het gebouw
Buurttuin Sonneveldje	Buitenveldert	Bewonersinitiatief voor buurttuin in het binnenhof achter Kastelenstraat. Tevens adoptie geveltuin op kop van de flat
Natuurlijk Speelbos	Buitenveldert	Idee voor natuurlijke speelbos/veld in de omgeving van Nijenrodeweg 475
Zuidmoes moestuin	Buitenveldert	Zuidmoes is een van de groepen die op het voormalige Dr. Alma schoolwerk tuinterrein op de Zuidas. Het is een groep met een moestuin die is opgezet i.s.m. de Voedselbank.
Biljoen moestuin	Buitenveldert	Kindermoestuinen in bakken
Medebeheer Rupelmonde	Buitenveldert	VVE wil het plantsoen in hun hofje in medebeheer gaan nemen. Het stuk is nu verwaarloosd
Plantenbakken Rooswijck	Buitenveldert	bewonersinitiatief om een lelijke grote muur kan 'opgroenen'.
Medebeheer Assingaborg	Buitenveldert	Bewoner wilt graag het stukje plantsoen (zie plattegrond) opgeknapt hebben. Dit betreft een aardig groot stuk openbare ruimte. Bewoners is zelf niet in staat. We zoeken samenwerking met een Dynamoproject daar om een werkdag te organiseren in 2015
Geveltuin Assingaborg	Buitenveldert	Geveltuin waar klachten over zijn i.v.m. bamboe. Burenconflict.
Herinrichting groenstrook Warmelo	Buitenveldert	Beheerplan en herinrichting groenstrook met uitbreiding waterberging en kappen diverse bomen. Adviseren omwonenden.
Speeltuin Overvoorde	Buitenveldert	Bewoners willen graag de speeltuin opgeknapt hebben. Pas in 2016 budget voor
Plantsoen Kanteel	Buitenveldert	Bewoner met uitkijk op plantsoen waar enkele bomen zijn gekapt en daarvoor in de plaats graag meedenkt over andere beplanting.
Moestuin Soetendaal	Buitenveldert	Bewoner van de hoekwoning wil graag het plantsoentje op de hoek in medebeheer nemen. Dat

		stuk gekoppeld aan zijn voortuin wordt een buurtmoestuin met allerlei activiteiten voor de buurt.
Denktank speeltuin Goudestein	Buitenveldert	Overleg met ouders rondom speelplaats Goudestein over herinrichting c.q. renovatie van de speelplaats
Trapveldje Cannenburgh	Buitenveldert	Ons hofje heeft geen speelvoorzieningen voor de kinderen (i.t.t. andere hofjes) en ik zou de gemeente willen verzoeken aan de kop van het hofje, waar nu een groenperk is, een "trapveldje" aan te leggen.
Ontmoetingsplek Bolestein	Buitenveldert	Bewonerscommissie wil in aangrenzend plantsoen een ontmoetingsplek creëren voor bewoners en buren met toegang voor minder validen. Samen met Dynamo .
Pluktuin Gijsbrecht van Aemstelpark	Buitenveldert	Bewonersinitiatief voor het aanleggen en onderhouden van een fruit pluktuin rondom de werf van het stadsdeel aan de Heenvlietlaan. Fondsen werven.
Pieter de Hoochstraat	Hoofddorpple inbuurt	Grote plantsoen waar buurtbewoners een stukje van in eigen beheer hebben genomen.
Bestaande projecten		
Johannes Vermeerplein		Onderhoud van een stuk plantsoen
Bannetje		Medebeheer van een stuk plantsoen/speelplek
Woestduinstraat		een groepje bewoners heeft het initiatief genomen om het speeltuintje in de Woestduinstraat een fraaier aangezicht te geven. Het plan is nog in ontwikkeling.
Sportstraat		kindertuintjes
Schinkelhavenkade	Schinkelhaven	Het pleintje tussen de Schinkelhavenstraat en Schinkelhavenkade heeft alles in zich om een ontmoetingsplek voor de buurt te zijn. Inmiddels hebben bewoners verschillende delen van het plein geadopteerd en ontfermen zij zich, samen met het stadsdeel, over het zwerfvuil en de planten
Rijnsburgstraat	VPC	enigszins verwaarloosde plantsoentje wordt nu door bewoners onderhouden met kruiden, planten en groenten.
Abbenesstraat	VPC	Buurtmoestuin
Sloterkade	VPC	binnentuin aan de Sloterkade is opgezet en wordt onderhouden door een tweetal buurtbewoonsters.
Harmoniehof		Monumentale tuin die door bewoners wordt onderhouden
Vaarstraat/Vlietstraat	Stadionbuurt	binnentuin
Stadionweg		bloembakken
Stadionkade 2		groenstrook
Roelof Hartplein		Binnentuin, voortuin
Plan C	De Pijp	Buurthuis in eigen beheer met tuin
Olympuskwartier		stukje openbaar groen lang water waar ze een stuk willen omheinen en beplanten
Melkfabriek	De Pijp	complex met een gezamenlijke binnendaktuin, momenteel in de verbouwing
Van Serooskerke	VPC	kruidentuin
Herculesstraat		Cliënten van de Odessahuis (dagbesteding demente ouderen) onderhouden een gezamenlijke moestuin in het plantsoen.
Henriette Ronnerplein	De Pijp	Bloemenplantsoen die door bewoners wordt onderhouden
Frans Halstuinen	De Pijp	22 moestuinen in een binnentuin
Cinetol	De Pijp	**Natuurtuin Cinetol**
Aphroditekade		plantenbakken
Trompenburgstraat	Rivierenbuurt	Moestuinen in bakken
Jozef Israelkade	De Pijp	groenstrook
Zuiderkruid	Zuidas	Op de Zuidas verhuisde de buurtmoestuin Zuiderkruid van de Gershwinlaan naar een nieuwe tijdelijke locatie aan de Gaasterlandstraat. De organisatie van de tuin is volledig in handen van de deelnemende 70 bewoners, die ieder een eigen stukje grond bewerken. De bewoners hebben in het voorjaar Vereniging Zuiderkruid opgericht. Zowel Zuid Moes als Zuiderkruid hebben via het NMTZuid subsidie gkeregen voor het organiseren van scholing. Zuiderkruis richtte de scholing op moestuinieren, de deelnemers van Zuid Moes hebben zich toegelegd op permacultuur.
Zuid Moes	Zuidas	Op het terrein van de voormalige schoolwerktuinen een gezamenlijke moestuin van start onder de naam Zuidmoes. Een groep van ruim 10 personen onderhoudt gezamenlijk deze tuin. Twee keer

		per week wordt er gewerkt. Het doel van deze tuin is om mensen die door armoede of andere omstandigheden in een isolement zijn terechtgekomen, weer positieve activiteiten en nieuwe contacten te bieden. Ook voor dit project geldt dat de bewoners zelf alle activiteiten organiseren.
Almatuin/Boeletuin	Zuidas	Op het terrein van de voormalige schoolwerktuinen waren tijdelijke tuinen. Daar dreigde dit najaar een einde aan te komen om plaats te maken voor parkeerterrein. De betrokken overtuigden de VU en maken in 2015 een doorstart als Boeletuin.

Gemeente
Amsterdam
Zuid

Bezoekadres
President Kennedylaan 923
1079 MZ Amsterdam

Postbus 74019
1070 BA Amsterdam
Telefoon 14 020
www.zuid.amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 74019, 1070 BA Amsterdam

Stichting Samenwerking Opbouwwerk
Zuid
T.a.v.: Het bestuur
J.M. Coenenstraat 4 - 6
1071 WG Amsterdam

Datum VERZONDEN 1 1 FEB. 2016
Ons kenmerk
Behandeld door Gebiedspool
Telefoon

Email

Onderwerp Vaststelling subsidie 2014, Natuur& milieuactiviteiten

Geacht bestuur,

Met de subsidiebeschikking van 24 december 2013 met registratienummer Z-13-00909/Z-13-04594 is aan uw organisatie een subsidie verleend van ten hoogste € 182.500 (€135.000 plus € 47.500) voor het jaar 2014 met de bestemming natuur en milieu activiteiten Zuid.

Uit de door u ingezonden prestatieverantwoording van 31 maart 2015 met registratienummer IN-15-18996 blijkt, dat u aan de prestatieverplichtingen heeft voldaan.

Uit uw jaarrekening van 29 juni 2015 met registratienummer IN-15/21362 blijkt dat het verleende bedrag voor €174.500 is ingezet op het betreffende doel. Voor het bedrag van €14.639 is een saldo ontstaan. Hierover is na overleg met stadsdeel Zuid afgesproken dat de uitvoering van de extra activiteit (Vondelpark Informatie Punt zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd. Dit zien wij graag terug op uw verslag van 2015.

Prestaties en inzet leiden tot vaststelling op het verleende bedrag, omdat de activiteiten conform de subsidie beschikking zijn uitgevoerd. Het algemeen bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Zuid stelt de subsidie voor de natuur en milieu activiteiten 2014 vast op **€182.500.**

Aangezien het vastgestelde bedrag gelijk is aan de subsidieverlening, wordt er niets teruggevorderd.

Voor vragen over deze beschikking kunt u terecht bij de behandelend ambtenaar.

Hoogachtend,
Het algemeen bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Zuid

Namens hen,

A. Kalthoff
Afdelingsmanager Gebiedspool Zuid

Bezwaarprocedure

Degene wiens belang rechtstreeks bij het besluit is betrokken kan hiertegen binnen zes weken na verzending een bezwaarschrift indienen bij het algemeen bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Zuid, postbus 74019, 1070 BA Amsterdam. Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van het besluit niet op. Indien onverwijlde spoed dit vereist, kan de indiener van het bezwaarschrift om een voorlopige voorziening verzoeken bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam, postbus 75850, 1070 AW Amsterdam. Voor het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een griffierecht geheven.

Bezoekadres
President Kennedylaan 923

Postbus 74019
1070 BA Amsterdam
Telefoon 14 020
Fax 020 678 1679

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuid

Afdeling Beleidsrealisatie Sociaal Domein

Retouradres: Postbus 74019, 1070 BA Amsterdam

Stichting Samenwerking Opbouwwerk Zuid
T.a.v.: Het bestuur
J.M. Coenenstraat 4 - 6
1071 WG Amsterdam

VERZONDEN 24 DEC. 2013

Datum	
Ons kenmerk	Z-13-00909/Z-13-04594
Onderwerp	Beschikking jaarlijkse subsidie natuur- en milieuactiviteiten 2014
Behandeld door	
Bijlagen	Tabel met een beschrijving van de activiteiten en de daarbij behorende prestaties

Geacht Bestuur,

U heeft twee subsidieaanvragen ingediend, ontvangen op 30 september 2013 met zaaknummers Z-13-00909 en Z-13-04594 in het kader van de Algemene Subsidieverordening Stadsdeel Zuid, voor natuur- en milieuactiviteiten in het jaar 2014.
Aanvraag Z-13-00909 een aanvraag van € 149.155 voor activiteiten binnen het gebruikelijke werkgebied van SOOZ zoals in voorgaande jaren (vanaf nu subsidieaanvraag 1).
Aanvraag Z-13-04594 betreft gezamenlijke aanvraag voor het uitbreiden van het werkgebied van de Natuur- en Milieuteams van SOOZ en Wijkcentrum Ceintuur naar het gehele grondgebied van stadsdeel Zuid (vanaf nu subsidieaanvraag 2). In deze gezamenlijke aanvraag heeft u samen met Wijkcentrum Ceintuur voor de periode van 2 jaar een jaarlijks bedrag van €47.500,- per jaar per Natuur- en Milieuteam aangevraagd.

Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid heeft besloten

1. uw subsidieaanvraag 1 voor het gebruikelijke werkgebied van Sooz gedeeltelijk te honoreren en u daarom een subsidie te verlenen van ten hoogste €135.000,- bestemd voor de periode van 01/01/2014 tot en met 31/12/2014.
Het verleende subsidiebedrag is iets lager dan het door u aangevraagde bedrag. De reden hiervoor is dat het budget van het stadsdeel t.b.v. natuur- en milieuactiviteiten van uw team € 135.000,- bedraagt ;

2. uw subsidieaanvraag 2 als volgt te honoreren:
-voor 2014 wordt een subsidie verleend van ten hoogste € 47.500,-

-voor 2015 wordt uw nog in te dienen aanvraag voor € 47.500 gehonoreerd onder voorbehoud van de vaststelling van de Programmabegroting 2015 door het daartoe bevoegd orgaan.

De doelstellingen van de natuur- en milieuactiviteiten, die door deze subsidies mogelijk worden gemaakt, zijn:

- Het bevorderen van kleinschalig groen en stadsnatuur binnen het stadsdeel;
- Het stimuleren van initiatieven, vergroten van de betrokkenheid van de bewoners bij en actieve participatie bij het bereiken van milieudoelstellingen en een duurzame samenleving;
- Het verbeteren van de ecologische stand van de stad door initiatieven te ondersteunen die daar aan bijdragen: beschermede diersoorten, biodiversiteit, bijenlint etc.

Activiteiten en doelgroep

Subsidieaanvraag 1
De natuur- en milieumedewerkers van Stichting Samenwerking Opbouwwerk Zuid (SOOZ) bieden professionele ondersteuning aan bewonersinitiatieven en nemen zelf initiatieven. De doelgroep wordt gevormd door de bewoners, bedrijven en organisaties van de buurten Vondelpark-Concertgebouwbuurt, Hoofddorppleinbuurt, Schinkelbuurt, Stadionbuurt en Apollobuurt.
Het natuur- en milieuteam van SOOZ ontwikkelt in overleg met natuur- en milieuteam van Wijkcentrum Ceintuur activiteiten met betrekking tot de soortbescherming, Platform Milieu en Bomenridders. Tot de taken die uit de doelstelling voortvloeien, horen het organiseren en begeleiden van activiteiten op het gebied van stadsnatuur en milieubehoud.

Middelen die de N&M teams hiervoor inzetten zijn:

- Kennisvergroting en verhogen vaardigheden van de bewoners;
- Een platform bieden voor ontmoeting en netwerk, makelen tussen partijen;
- Kenniscentrum in de brede zin.

In de tabel, op bladzijde zes van deze beschikking treft u een tabel waarin wordt aangegeven welke activiteiten en prestaties gedurende de subsidieperiode van het natuur- en milieuteam van SOOZ verwacht worden.

Subsidieaanvraag 2
De natuur- en milieumedewerkers van Stichting Samenwerking Opbouwwerk Zuid trekken gezamenlijk op met de natuur- en milieumedewerkers van Wijkcentrum Ceintuur om het aanbod van natuur- en milieuactiviteiten naar het gehele grondgebied van stadsdeel Zuid uit te breiden en op maat aan te bieden, ook in die wijken waar tot nu toe geen natuur- en milieuteam is. De wijze waarop deze gezamenlijke aanpak concreet wordt uitgevoerd wordt bepaald in gezamenlijk overleg met het stadsdeel (beginnend bij een startoverleg in januari 2014 waarvoor het stadsdeel initiatief zal nemen).

Verplichtingen
Uw wettelijke verplichtingen staan in hoofdstuk 5 van de Algemene Subsidieverordening Amsterdam Stadsdeel Zuid 2012.
De subsidieontvanger informeert het dagelijks bestuur zo spoedig mogelijk schriftelijk over:

- ontwikkelingen die er toe kunnen leiden dat de activiteiten waarvoor subsidie is verleend geheel of gedeeltelijk niet zullen worden verricht of aan de subsidieverlening verbonden voorwaarden of verplichtingen geheel of gedeeltelijk niet kunnen worden nagekomen; een wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de rechtspersoon, de persoon van de bestuurder(s) of het doel van de rechtspersoon;
- besluiten of procedures gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend;
- ontbinding van de rechtspersoon of een ingrijpende wijziging van de werkzaamheden van de rechtspersoon;
- relevante wijzigingen in de financiële situatie of in de financiële of organisatorische verhouding met derden.

Toezicht op uitvoering activiteiten
Wij houden de mogelijkheid open ter plaatste een controle op de uitvoering van de activiteiten uit te voeren. Dit bezoek zal vooraf wel bekend gemaakt worden. De medewerker van het stadsdeel zal zich aan het begin van het bezoek bekendmaken en aangeven dat het om een controlebezoek gaat. Hiervan wordt een verslag gemaakt en aan het dossier toegevoegd. Het verslag maakt deel uit van de oordeelsvorming bij het vaststellen van de subsidie.

Tussentijdse rapportage
U dient een tussentijdse rapportage in over de verrichte activiteiten, resultaten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. Deze rapportage bestrijkt de eerste zes maanden van het jaar en wordt door u ingediend voor 1 september 2014. Voor de rapportage maakt u gebruik van de formats die te vinden zijn op onze website (www.zuid.amsterdam.nl/subsidies).

Aanvraag tot subsidievaststelling
U dient uiterlijk binnen 12 weken na afloop van de activiteiten een aanvraag tot vaststelling van de subsidie bij het dagelijks bestuur in.
Voor de aanvraag tot vaststelling maakt u gebruik van de formats die te vinden zijn op onze website (www.zuid.amsterdam.nl/subsidies).
De aanvraag tot vaststelling bevat:

- een activiteitenverslag waaruit blijkt in welke mate de resultaatverwachtingen waarvoor de subsidie is verleend, zijn gerealiseerd met een toelichting op de afwijkingen;
- een overzicht van de activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag);
- een financieel verslag inclusief balans, exploitatierekening en toelichting, als bedoeld in artikel 4:76 van de Algemene wet bestuursrecht indien uw inkomsten

voor meer dan de helft ontleend zijn aan de subsidie; wij vragen u deze financiële verantwoording standaard-jaarrekening met accountantsverklaring mee te nemen;
- indien de subsidieverlening hoger is dan € 125.000 een verklaring van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, ook over de verenigbaarheid van het financieel verslag met het activiteitenverslag.

Als de subsidieverlening meer bedraagt dan € 125.000, kan voor het indienen van een aanvraag tot vaststelling van een periodieke subsidie op uw verzoek uitstel worden verleend tot 20 weken na afloop van het boekjaar waarvoor de subsidie is verleend.

Specifieke subsidieverplichtingen

Participatiecentrum

In 2012 is het participatiecentrum van start gegaan. We verwachten van u samenwerking met de participatie adviseur van het stadsdeel en overige betrokken ketenpartners. Daarnaast dient u inzicht te geven in binnen uw aanbod aanwezige trajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (activering), waar het stadsdeel in nauw overleg met u, klanten van het participatiecentrum kan plaatsen.

Vrijwilligers

Conform de afspraken in de stedelijke Wmo-nota verwachten wij van u dat u een vrijwilligersbeleid heeft waarin tenminste is opgenomen:
Afspraken met en begeleiding van vrijwilligers.
Erkenning en waardering van vrijwilligers.
Tegengaan van overbelasting.
Melding van ongewenst gedrag en vertrouwenszaken.
Verklaring van goedgedrag.
De ontwikkelmogelijkheden en competenties van vrijwilligers.

Het stadsdeel biedt u hierbij hulp aan. U kunt hiervoor terecht bij het (Breed) Sociaal Loket waar een vrijwilligerssteunpunt is gevestigd. Voor de deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers is de Vrijwilligersacademie Zuid opgericht. Attendeer uw vrijwilligers op de website http://va-zuid.net/nl/home voor zowel vraag als aanbod van deskundigheid.

Stages

Stadsdeel Zuid wil dat alle jongeren minimaal een startkwalificatie halen. Het lopen van een (langdurige) stage is vaak een voorwaarde om zo'n startkwalificatie te behalen. Het vinden van een stageplek is lastig; het aanbod is beperkt, zeker voor jongeren die wat extra ondersteuning nodig hebben. Wij verwachten van u dat u zoveel mogelijk jongeren de mogelijkheid biedt om ervaring op te doen, zowel tijdens kortdurende maatschappelijke stages (vo) als tijdens langdurige, beroepspraktijkvormende stages (mbo, hbo en wo). Wij verzoeken u nadrukkelijk open te staan voor leerlingen die bij andere organisaties moeilijk te plaatsen zijn. Stadsdeel Zuid kan u verzoeken een stagebeleid te overleggen.

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen

In 2014 besteedt Stadsdeel Zuid wederom aandacht aan maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO). Wij verwachten van u inzet op dit thema. Het gaat hierbij om uw visie

en uw structurele inzet om bedrijven die graag een MBO bijdrage leveren, aan uw instelling te verbinden. De inzet hierbij is vrijwilligers uit het bedrijfsleven (en eventuele andere vormen van MBO) zo in te zetten dat u extra activiteiten voor uw cliënten kunt realiseren en uw vrijwilligersbeleid kunt uitbreiden/verbreden.

Breed Sociaal Loket
Van subsidierelaties van Stadsdeel Zuid wordt verwacht dat zij bekend zijn met het Breed Sociaal Loket en de informatie en adviesfunctie die zij voor het stadsdeel heeft naar burgers over het Wmo aanbod en voorzieningen. Hieronder valt informatie over woningaanpassing, hulp bij huishouden, voorzieningen voor gehandicapten, welzijnsvoorzieningen, vervoer, mantelzorg en vrijwilligersondersteuning en persoonsgebonden budgetten. Uw contactpersoon bij het stadsdeel kan een afspraak regelen om het aanbod en functie van het loket Zorg en Samenleven binnen uw organisatie toe te lichten.

Op deze vijf aandachtspunten dient u in de eindverantwoording een korte inhoudelijke toelichting te geven.

Betaling voorschot
De subsidie wordt in vier termijnen voorgeschoten aan het begin van elk kwartaal, zodat deze aan het eind van het jaar volledig is uitbetaald.

Juridisch kader
Dit besluit is genomen volgens de volgende juridische grondslagen:
- Algemene Subsidieverordening Amsterdam Stadsdeel Zuid 2012
- Algemene wet bestuursrecht, Titel 4.2.

Voor vragen over deze brief kunt u contact opnemen met de behandelend ambtenaar Marion Bloem, tel of mail

Vermeld op alle correspondentie het kenmerk van deze brief.

Wij wensen u veel succes met uw activiteiten.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid

P.F.A. Slettenhaar
voorzitter

Y.N. Jakobs
wnd. stadsdeelsecretaris

Bezwaarprocedure
Degene wiens belang rechtstreeks bij het besluit is betrokken kan hiertegen binnen zes weken na verzending een bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid, postbus 74019, 1070 BA Amsterdam. Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van het besluit niet op. Indien onverwijlde spoed dit vereist, kan de indiener van het bezwaarschrift om een voorlopige voorziening verzoeken bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam, postbus 75850, 1070 AW Amsterdam. Voor het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een griffierecht geheven.

Bijlage:
Tabel met een beschrijving van de activiteiten en de daarbij behorende prestaties bij subsidieaanvraag 1

	1 Betrokken of actieve bewoners of bezoekers	2 Aantal activiteiten	3 Bijdrage aan het bevorderen van participatie
Activiteiten			
Milieu en Duurzaamheid Initiëren begeleiden en ondersteunen van activiteiten die bewustwording bij mensen teweegbrengt aangaande milieu- en duurzaamheids (beleids) vraagstukken.			
Deelonderwerp			
Werkgroep natuur en milieu	30	4	x
Werkgroep bomenridders	10	4	x
Streekdiner Hilton	60	1	x
Energie spreekuur	50		x
Groen Initiëren begeleiden en ondersteunen van projecten in de openbare ruimte op zowel buurt/straatniveau als wijkniveau.			
Deelonderwerp			
Geveltuinen	50	3	x
Geveltuinendag	100	1	x
Natuur Educatie Pad in het Vondelpark	200	15	x
Medebeheer Initiëren begeleiden en ondersteunen van medebeheerprojecten in de openbare ruimte op zowel buurt/straatniveau als wijkniveau.			
Deelonderwerp			
13 medebeheerprojecten	150	35	x
Medebeheer Koeienweide	60	12	x
Algemene activiteiten			
Bijeenkomsten redactie, productie en verspreiding van communicatieproducten, sociale media	110	5	
Overige activiteiten, gericht op het vergroten van de efficiency, zichtbaarheid en de zelfstandigheid van bewonersgroepen en op de samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties en sociale partners.	20	2	x
Spreekuren groen, natuur en milieu	100	50	x

SOOZ

sociaal
ondernemend
opbouwwerk
zuid

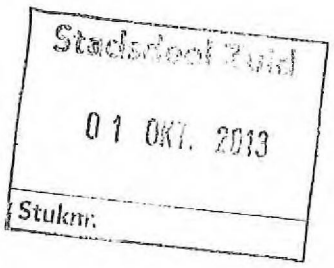

Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid
Subsidieverzoek Natuur + Milieu
T.a.v.
Postbus 74019
1070 BA Amsterdam

Amsterdam, 30 september 2013

Onderwerp Subsidieaanvraag Natuur + Milieuteam SOOZ 2014
Referentie 8547/300/JH

Geacht bestuur,

Natuur en Milieu voor iedereen

Gezamenlijk aanbod

In de loop van 2013 hebben SOOZ en Ceintuur de handen in een geslagen om tot een gezamenlijk aanbod te komen voor heel Stadsdeel Zuid. Het resultaat vind u als onderlegger in deze aanvraag. Hiermee bestaat de aanvraag uit twee delen: een aanvraag voor het basis bedrag en een voorstel voor uitbreiding om daadwerkelijk in te kunnen zetten op een verbreding van het aanbod in een groter gebied.

Om de uitbreiding kracht bij te zetten is onderbouwd hoeveel uren nodig zijn per project en buurt. Dit is eveneens terug te vinden in de onderlegger.

Afhankelijk van het toegekende bedrag willen we eind november, uiterlijk 2 december, een definitief prestatieaanbod doen. Een prestatieaanbod per organisatie (Ceintuur en SOOZ) maar inhoudelijk afgestemd op elkaar.

Aanvraag

Om het werk van Natuur en Milieuteam voort te zetten en om de nieuwe doelen eveneens kracht bij te zetten, verzoeken wij om continuering van de jaarlijkse subsidie ten behoeve van 2014. Hiervoor vragen wij u voor de reguliere activiteiten een bijdrage van € 135.400,-.
Voor een onderbouwing van dit bedrag verwijzen wij naar de begroting.

J.M. Coenenstraat 4
1071 WG Amsterdam

Telefoon 020 66 28237
Mob
E-mail

KvK Amsterdam 34245345

Daarnaast vragen we een prioriteit aan om te investeren in de uitbreiding van de ondersteuning en impuls van het Natuur en Milieuteam voor heel stadsdeel Zuid. Hiervoor vragen wij extra een bedrag van € 47.500,- voor 2014. Een onderbouwing van dit bedrag is uiteengezet in het tweede staatje van de begroting.

Het doet ons bijzonder veel plezier dat u, het Dagelijks Bestuur, naar wij vernomen hebben positief staat tegenover het stimuleren van bewoners- en ondernemersbetrokkenheid in Buitenveldert, Zuidas en Rivierenbuurt bij Groen, Leefomgeving en Duurzaamheid. Wij snappen dat het in deze financiële krappe tijden een hele opgave zal zijn om binnen de stadsdeelbegroting de incidentele financiële ruimte te vinden om deze ambitie om te zetten in daadkracht. Maar we twijfelen er niet aan dat u daar uw best voor zal doen. En waar mogelijk zullen wij, de Natuur+Milieuteams van Stichting SOOZ en Wijkcentrum Ceintuur met constructieve voorstellen proberen een bijdrage te leveren om financiering een stap dichterbij te brengen.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en met vriendelijke groet,

Hoogachtend,

namens het bestuur van Stichting SOOZ

sociaal
ondernemend
opbouwwerk
zuid

Subsidieaanvraag Natuur en Milieuteam SOOZ 2014

Natuur- en milieuvoorzieningen algemeen

Naast het voortzetten van onze meest succesvolle natuur- en milieuprojecten hebben wij sinds 2011 een aantal vernieuwingen in gang gezet: het duurzame streekdiner in samenwerking met het Hilton Hotel; de verbinding van de duurzaamheidsopgave met ondernemerschap; een steeds groter bereik en toenemende zichtbaarheid van ons werk. Deze tendens willen we in 2014 uiteraard voortzetten en uitbreiden.

Centraal uitgangspunt hierbij is dat de participatie van bewoners en de zelfstandigheid van bewonersgroepen in 2014 nog verder zal worden gestimuleerd. Zeker door de grotere zichtbaarheid van ons werk - denk bijvoorbeeld aan de goed bezochte open dagen op de koeienweide, vele excursies en werkdagen - zien wij dat steeds meer bewoners zich aangetrokken voelen tot het natuur- en milieuwerk, actiever worden op dit gebied en meer participeren. Hierdoor wordt onze rol als ondersteuner van bewoners en bewonersgroepen in zekere zin langzamerhand bescheidener. Hoe zelfstandiger bewonersgroepen functioneren, hoe meer wij ons weer kunnen richten op nieuwe bewonersinitiatieven. Tegelijkertijd vergroot dergelijk medebeheer op basis van zelfredzaamheid de sociale samenhang en duurzaamheid. Daarover hieronder meer.

Natuur- & milieuwerk en Welzijn

Wij geloven in de meerwaarde van zelfredzame en participerende bewoners, wij stimuleren hen om hun zelfredzaamheid tot uitdrukking te brengen in hun eigen woonomgeving en wij zoeken samenwerking met sociale partners waarmee wij invulling kunnen geven aan de Wmo-opgaven om de (meer) kwetsbare buurtbewoners in en met de buurt te laten participeren. De samenwerking met sociale partners, zoals het Odensehuis waar dementerenden en hun mantelzorgers een plek hebben, willen wij daarom graag voortzetten en uitbreiden. Zo onderhouden wij met hen een moestuin in de Herculesstraat. Een andere plek waar veel kwetsbare bewoners komen is Huis van Wijk Olympus, waar wij in 2013 samen met een groep bezoekers een hangende kruidentuin hebben aangelegd, die ook

dagelijks door hun wordt verzorgd. Wij gaan verdere uitbreiding van dergelijke projecten ondersteunen.

Ook zien wij in ons groter wordende vrijwilligersbestand een toenemend aantal kwetsbare bewoners die via de verschillende natuur- en milieuwerkzaamheden een zinvolle en actieve bijdrage leveren. Veel van deze mensen geven aan dat dit voor hun een prettige en zinvolle manier is om weer mee te doen en onder de mensen te komen. Kortom, om te kunnen socialiseren. Dit is een effect dat naarmate wij langer met dergelijke bewoners werken meer naar boven komt.

Daarom willen wij verdergaan met het bereiken en aantrekken van nieuwe bewoners, hen informeren en adviseren en hen vasthouden als betrokken duurzame burgers. Met name het versterken van de relatie tussen Natuur en Milieu en kwetsbare Wmo-groepen zien wij als een belangrijke opgave in het kader van 'zingeving, voorkomen van isolement en dagbesteding'.

Van medebeheer naar zelfbeheer

Veel van de natuur- en milieuactiviteiten in ons stadsdeel stimuleert bewoners om via medebeheer medeverantwoordelijkheid te nemen voor een stukje van de openbare ruimte.

Zoals gezegd zal medebeheer ook in 2014 een belangrijk uitgangspunt zijn, omdat buurtgroen en betrokkenheid bij je eigen buurtgroen een positief effect heeft op de samenhang in de buurt. Bewoners ervaren dit, nog meer als bij grote parken het geval is, als een belangrijke bindende factor in hun straat, plein, buurt of omgeving. Medebeheer van buurtgroen is daarmee een belangrijke, mogelijke, opstap naar andere vormen van participatie in de eigen woonbuurt.

Wij streven ernaar dat de deelnemende bewoners aan medebeheer projecten uiteindelijk nog maar minimale ondersteuning nodig hebben van ons, of zelfs helemaal autonoom kunnen functioneren. Een van de middelen die wij hiervoor inzetten is scholing van de actieve deelnemers. Dit doen wij, omdat wij waarderen dat bewoners zich inzetten voor de vergroening en leefbaarheid van hun buurt. Wij vinden het terecht dat wij hen daarvoor scholing en training teruggeven.

Dit zelfbeheer heeft tot doel om met hetzelfde budget minimaal hetzelfde kwaliteitsniveau te behalen als wanneer het beheer zou worden uitgevoerd door de lokale overheid. Dit is een principe dat zorgvuldig moet worden ingevoerd en dan nog lang niet overal in dezelfde mate zal plaatsvinden. Het blijft mensenwerk en het is vooral veel pas- en maatwerk. Het is dus vooral ook het verhaal van de lange adem. In ieder geval is een stevig draagvlak onder bewoners een cruciale factor voor het voortbestaan van dergelijke projecten.

Medebeheer en educatie Vondelpark

Het *Medebeheer Vondelpark* vermelden wij hier als apart project vanwege de grote omvang, reikwijdte en het specifieke karakter ervan. Educatie in de vorm van excursies en rondleidingen op het natuureducatief Jan Haakpad speelt een steeds

belangrijkere rol in dit project. Het afgelopen jaar zagen we wederom een enorme toename van scholen en onderwijsinstellingen die door de door ons opgeleide natuurgidsen werden rondgeleid over het educatief pad. Naar schatting hebben dit jaar al zo'n 1100 kinderen een educatieve rondleiding gehad. Wij adviseren en stimuleren scholen ook om in het verlengde van een bezoek aan de Koeienweide aandacht te besteden aan natuur- en milieueducatie in het reguliere schoolprogramma. Wij zien dat dit steeds vaker gebeurt. Volgend jaar hopen wij dit educatieve onderdeel nog verder uit te breiden. Wij hebben momenteel een kerngroep van circa twintig natuurgidsen en er is nu zelfs al een lijst van geïnteresseerden die in het voorjaar van 2014 wil worden opgeleid tot natuurgids.

De meerwaarde van het pad is dat bewoners niet alleen zelf een unieke educatieve voorziening waarborgen voor jong en oud, maar ook via werkochtenden het pad onderhouden en zelfs verder uitbreiden.

Publiciteit en ontwikkeling

Wij hebben in het afgelopen jaar extra veel aandacht aan publiciteit besteed. Denk bijvoorbeeld aan de frequente uitgave van de goed gelezen digitale groen nieuwsbrief met een bereik van 800 geïnteresseerden. Of de serie open dagen die wij hebben georganiseerd op de Koeienweide. Dit alles resulteert in een steeds groter wordende groep nieuwe geïnteresseerden en actieve vrijwilligers. Publiciteit loont en daarom willen wij hier in 2014 nog meer aandacht aan besteden en zoeken naar andere, vooral ook digitale middelen, zoals sociale media. Hierdoor hopen we nog meer mensen te bereiken die nog lang niet goed genoeg op de hoogte zijn van alle activiteiten die plaatsvinden, maar ook niet van de mogelijkheden die zij zelf hebben om actief te worden in de eigen leefomgeving. Er ligt nog een groot potentieel aan mensen dat wij willen bereiken. Er is dus nog een grote slag te maken op dit gebied.

Een ander middel dat wij ook in 2014 weer zullen inzetten is de Natuur- en Milieukrant die wij gezamenlijk uitgeven met Natuur en Milieuteam De Pijp. Overigens hebben wij het afgelopen jaar deze krant stadsdeelbreed verspreid.

Verder gaan wij inzetten op de uitbreiding van groen spreekuren en spreekuren natuur en milieu. Het eerste draait nu al in Huis van de Wijk Olympus, een voorbeeld van het tweede spreekuur start per 1 oktober dit jaar in het Woestduincentrum in de Hoofddorppleinbuurt. Hier kunnen bewoners terecht met groenvragen, of voor advies op het gebied van natuur en milieu. Daarnaast is het ook een plek waar wij bewoners met ideeën met elkaar in contact kunnen brengen en met elkaar kunnen verbinden.

Ook willen wij in 2014 een of meerdere energie-spreekuren opzetten. Dit biedt bewoners de gelegenheid die prangende vragen hebben of meer willen weten over lokale duurzame energie, de benodigde kennis te vergaren en om in contact te komen met andere buurtbewoners of zich aan te sluiten bij bestaande energiecorporaties et cetera.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Projecten Natuur en Milieu: doelstellingen en resultaten 2014

Wij gebruiken een aantal doelstellingen voor al onze projecten die hierna worden benoemd:

- Bewoners kennis laten maken met thema's op het gebied van natuur, milieu, groen en duurzaamheid;
- Het bewustzijn van bewoners op deze gebieden vergroten;
- De betrokkenheid en participatie van bewoners in natuur- en milieubeleid vergroten;
- Vrijwilligerswerk stimuleren;
- Voorkoming van sociaal isolement en vereenzaming;
- Kleinschalig groen en stadsnatuur binnen het stadsdeel en op het niveau van de directe leefomgeving bevorderen in de vorm van medebeheer- en zelfbeheerprojecten;
- Met name bewoners wijzen op de mogelijkheid van het organiseren van medebeheerprojecten op buurtniveau en de professionele ondersteuning die zij hiervoor kunnen krijgen vanuit het opbouwwerk op het gebied van het nemen van initiatieven, organiseren en begeleiden van activiteiten;
- Een grotere sociale cohesie op straat- en buurtniveau middels kleinschalige groenprojecten;
- Actieve betrokkenheid van bewoners vragen bij de uitvoering van de diverse natuur- en milieuactiviteiten. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het streven naar een meer zelfstandige rol van de bewonersgroepen;
- Meer samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties en sociale partners, zoals het Odensehuis en Huis van de Wijk Olympus;
- Het meer zichtbaard maken van het werk van het Natuur- en Milieuteam;
- Het mogelijk maken van sponsoring van natuur- en milieuactiviteiten door middel van 'clustering';
- Een intensievere samenwerking met onze collega's van het Natuur en Milieuteam van De Pijp, waardoor we effectiever en breder kunnen werken, en gebruik kunnen maken van elkaars expertise.

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Natuur en Milieuprojecten 2014 verdeeld in vier clusters

1) Milieu en duurzaamheid

Doelstelling: initiëren, begeleiden en ondersteunen van activiteiten die bewustwording bij mensen teweegbrengt aangaande milieu (beleids)vraagstukken.

Activiteiten:

- Werkgroep Natuur en Milieu: leden van de werkgroep organiseren voorlichtingsavonden, excursies en bezoeken bijeenkomsten die gericht zijn op natuur, milieu, groen en duurzaamheid.

- Werkgroep Bomenridders: vrijwilligers opleiden en mobiliseren t.b.v. de bescherming van bomen in stadsdeel Zuid. Bestaand netwerk in stand houden, vergroten kennis en expertise van bomenridders i.s.m. de collega's Natuur en Milieuteam De Pijp.

- Streekdiner Hilton: aandacht besteden aan verschillende kanten van duurzaamheid; voedsel, energie, vergroening, politiek en beleid. Nog sterker dan voorgaande jaren willen wij extra energie steken in de zogenaamde *follow-up*. Dat betekent dat wij deelnemers meer willen stimuleren om de opgedane inspiratie van deze bijeenkomst om te zetten in actie op lokaal niveau.

- Energie spreekuur: opzetten van open energie spreekuren voor iedereen die prangende vragen heeft of meer wil weten over lokale duurzame energie. Deze spreekuren zullen in samenwerking met het Wijksteunpunt Wonen bemand worden door opgeleide vrijwilligers.

2) Product Groen

Doelstelling: initiëren, begeleiden en ondersteunen van projecten in de openbare ruimte op zowel buurt/straatniveau als wijkniveau.

Activiteiten:

- Geveltuinen, boomtuinen: aanmelding en verwerking van geveltuin- en boomtuin aanvragen. Organisatie activiteiten en publiciteit t.b.v. onderhoud en aanleg nieuwe geveltuinen en boomtuinen.

- Geveltuinendag/Groene voorjaarsdag: organisatie geveltuinendag. Voorlichting aan bewoners over (gevel)tuinen, boomtuinen, moestuinen en ander straatgroen.

- Natuureducatie pad Vondelpark: natuureducatieve rondleidingen en activiteiten voor kinderen en volwassenen, gegeven door vrijwillige natuurgidsen door ons opgeleid. Verder onder andere excursies 'Eten uit de natuur' en open dagen.

3) Product Medebeheer

Doelstelling: initiëren, begeleiden en ondersteunen van medebeheer projecten in de openbare ruimte op zowel buurt/straatniveau als wijkniveau.

Activiteiten:

- Medebeheerprojecten algemeen: ondersteunen van bewoners bij bestaande projecten en ondersteuning bij het opzetten van nieuwe medebeheer projecten. Deze projecten moeten zoveel mogelijk gericht zijn op afbouw van ondersteuning en verzelfstandiging.

- Medebeheer Koeienweide: bevorderen van betrokkenheid van bewoners en natuurorganisaties bij de ontwikkeling en medebeheer van een ecologisch gebied met hoge natuureducatieve waarde t.b.v. het op de koeienweide gelegen Jan Haakpad. Het onderhoud van dit pand vindt plaats in de vorm van circa 12 werkochtenden op jaarbasis. Hierbij werken we intensief samen met de afdeling groenvoorziening van het Vondelpark. Verder ondersteuning vrijwilligers jaarlijkse paddentrek.

4) Product Algemene activiteiten

Doelstelling: bijeenkomsten, redactie, productie en verspreiding van communicatieproducten.
Overige activiteiten, gericht op het vergroten van de efficiency, zichtbaarheid en de zelfstandigheid van bewonersgroepen en op de samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties en sociale partners.

Activiteiten:

- Natuur- en Milieukrant: bijeenkomsten redactie, productie en verspreiding i.s.m. Natuur en Milieuteam De Pijp.

- Tweewekelijkse digitale nieuwsbrieven, waar vrijwilligers zelf actief aan bijdragen en activiteiten zichtbaar maken en delen met anderen. De nieuwsbrieven informeren niet alleen, maar werken ook motiverend en stimulerend.

- Sociale media: benutten publicatiemiddelen sociale media. Dit zijn bronnen waar wij tot nu toe nog te weinig mee hebben gewerkt. We hebben al vrijwilligers geworven die ons hierbij willen ondersteunen.

- Spreekuren groen, natuur en milieu: deze draaien nu al in Huis van de Wijk Olympus en in het Woestduincentrum. Wij zoeken in 2014 naar uitbreiding hiervan naar andere buurten.

BEGROTING

Begroting 2014 Natuur en Milieu SOOZ	
Personeelslasten	€ 87.480
Organisatielasten	€ 15.675
Huisvestinglasten	€ 16.000
Activiteitenkosten	€ 15.000
TOTAAL	€ 134.155

Uitwerking Activiteitenkosten	
Milieu en duurzaamheid	€ 3.500
Groen	€ 7.000
Medebeheer	€ 2.500
Algemene activiteiten	€ 2.000
TOTAAL	€ 15.000

Indicatie uitwerking uren per cluster	*Uren*
Milieu en duurzaamheid	
Werkgroep Natuur en milieu	65
Werkgroep Bomenridders	50
Streekdiner Hilton	70
Duurzame projecten	200
Subtotaal	385
Groen	
Geveltuinen	250
Natuur Educatie Pad	150
Subtotaal	400
Medebeheer	
Medebeheer Koeienweide Vondelpark	150
Medebeheer divers	220
Subtotaal	370
Algemene activiteiten	
Natuur- en milieukatern	50
Groen nieuwsbrieven, sociale media	60
Subtotaal	110
TOTAAL	1265